

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “เพศวิถีของนักศึกษาในเขตรัตนโกสินทร์ กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา” มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สำรวจลักษณะเพศวิถีของนักศึกษาในเขตรัตนโกสินทร์ที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมไทย 2) เปรียบเทียบเพศวิถีในเรื่องค่านิยมทางเพศของนักศึกษา เพศชายกับเพศหญิง นักศึกษาที่พักอาศัยกับบิดามารดา ผู้ปกครองหรือญาติกับนักศึกษาที่อยู่หอพักหรือเช่าบ้านอยู่ตามลำพัง และนักศึกษาที่มีภูมิลำเนาอยู่กรุงเทพมหานครกับต่างจังหวัด ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำเสนอตามลำดับ ดังนี้

1. เพศวิถี
2. ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น
3. พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น
4. วัฒนธรรมทางเพศ
5. เขตรัตนโกสินทร์
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รายละเอียดแต่ละส่วนมีดังนี้

เพศวิถี (Sexuality)

ความหมายและแนวคิดของเพศวิถี

คำว่า Sexuality มีนักวิชาการได้แปลเป็นภาษาไทยไว้หลายคำ นอกจากคำว่า เพศวิถี คือ ภาวะทางเพศ เรื่องทางเพศ วิธีทางเพศ ความรู้เกี่ยวกับเพศ มิติทางเพศ และมีผู้ให้ความหมายไว้หลายคน ดังนี้

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2002) ให้ความหมายของเพศวิถี (Sexuality) ว่า เป็นมุมมองตลอดชีวิตของมนุษย์ในแง่ของเพศ ความเป็นชายหญิงและบทบาททางเพศ การรับรู้สภาพแวดล้อมทางเพศ (Sexual orientation) ลักษณะที่กระตุ้นความต้องการทางเพศ (Eroticism) ความพึงพอใจทางเพศ (Pleasure) ความสัมพันธ์ทางเพศและการสืบพันธุ์ (Intimacy and reproduction) เพศวิถี เป็นประสบการณ์ที่ได้รับและแสดงออกในด้านความคิด (Thought) การจินตนาการ (Fantasies) ความปรารถนา ความเชื่อ ทศนคติ คุณค่า พฤติกรรม การปฏิบัติ บทบาทและความสัมพันธ์ ในขณะที่เพศวิถีสามารถที่จะรวมในทุกมิติที่กล่าว แต่ไม่จำเป็นที่ทุกอย่างที่กล่าวจะได้เคยมีประสบการณ์หรือแสดงออกมา เพศวิถีได้รับอิทธิพลจากทางร่างกาย จิตใจ สังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม จรรยาบรรณ กฎหมาย ประวัติศาสตร์ ศาสนาและองค์ประกอบของจิตวิญญาณ

ระวีวรรณ แสงฉาย (2538: 4) ให้นิยามไว้ว่า หมายถึง พฤติกรรมทั้งหมดของเขามีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับภาวะทางธรรมชาติของจิตใจและร่างกายที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ (psychobiological phenomena of sex) ความต้องการทางเพศ และความต้องการที่จะสืบเผ่าพันธุ์ของตน เป็นแรงผลักดันสำคัญที่ทำให้มนุษย์รู้จักปรับตัวและหล่อหลอมพฤติกรรมทั้งหมดนั้นให้เข้ากับสภาพสังคมที่เขาอาศัยอยู่ รวมทั้งวิถีทางการดำรงชีวิตของแต่ละคนด้วย ซึ่งการแผ่ขยายของแรงผลักดันดังกล่าวจะทำให้มีอิทธิพลต่อเรื่องศาสนา ศิลปวัฒนธรรมและเศรษฐกิจ สังคม แต่ทั้งหมดนี้จะอยู่ภายใต้กฎหมายหรือข้อบังคับ และศีลธรรม จริยธรรม ซึ่งจะควบคุมการแสดงออกของพฤติกรรมทางเพศให้เหมาะสมกับความต้องการของสังคมที่มนุษย์นั้นอาศัยอยู่ ซึ่งความต้องการนี้จะแตกต่างกันออกไปในแต่ละสังคม เช่น เรื่องสิทธิสตรี การวางแผนครอบครัว

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องเพศ ซึ่งแตกต่างกันออกไปในแต่ละประเทศและแม้แต่ประเทศเดียวกันแต่ต่างห้องที่ก็อาจจะแตกต่างกันเองได้เหมือนกัน

สุริย์พร กฤษเจริญ (2547) กล่าวว่า มิติทางเพศหรือเพศวิถี (Sexuality) มีความหมายแตกต่างกันไปตามกลุ่มคนที่มีวิถีชีวิตแตกต่างกันและตามบริบทของสังคมที่บุคคลนั้นๆอาศัยอยู่ มิติทางเพศ หรือ เพศวิถี (Sexuality) เป็นปัจจัยที่ถูกกำหนดโดยความเป็นหญิงชายและมีอิทธิพลต่อสุขภาพการเจริญพันธุ์ของผู้หญิงและผู้ชายเป็นอย่างยิ่ง (สุริย์พร กฤษเจริญ , 2547) เป็นพื้นฐานการเป็นตัวตนของบุคคล (sense of self) และถูกกำหนดโดยครอบครัว วัฒนธรรม กฎหมายและศาสนา (Fogel, 2004 อ้างถึงใน สุริย์พร กฤษเจริญ , 2547: 37) สถาบันทางสังคมเหล่านี้ล้วนมีส่วนสำคัญในการกำหนดให้ผู้หญิงและผู้ชายมีทัศนคติและกระทำพฤติกรรมทางเพศตามที่สังคมเห็นว่าเหมาะสมตามความเป็นหญิงชาย

พรสิรา แซ่ก้วย (2547 : 14 อ้างถึงใน กฤติยา อาชวนิจกุล , 2554: 44) นักสตรีนิยมไทยอธิบายว่า เพศวิถี คือ วิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาทางเพศหรือที่เรียกไว้ในกฎหมายล้านนาดั้งเดิมว่า “ตันทหาอาลัย” โดยในแต่ละระบบสังคมนั้น ความปรารถนาทางเพศของปัจเจกบุคคลเป็นมากกว่าพฤติกรรมตามธรรมชาติ ว่าใครมีเพศสัมพันธ์กับใคร ที่ไหน อย่างไร แต่หมายรวมถึงความปรารถนาที่ดี ที่เหมาะสม การเกี่ยวพาราสี มโนทัศน์เกี่ยวกับคู่ในอุดมคติ ฯลฯ จึงเป็นทั้งเรื่อง การสร้างความหมายทางสังคม เป็นเป้าหมายของการควบคุมทางสังคมและการเมือง และเป็นพื้นที่ของการยอมจำนนและการต่อสู้ในระดับปัจเจก

วิลาสินี พิพิธกุล (2547 อ้างถึงใน กฤติยา อาชวนิจกุล , 2554: 44) ให้ความหมายว่า เพศวิถี คือ ระบบความคิด ความเชื่อเรื่องเพศ เป็นกระบวนการทางสังคมและวัฒนธรรมที่กำหนดจัดการ กำกับ ควบคุม รวมทั้งการแสดงออกเกี่ยวกับบรรณนิยมทางเพศ ความปรารถนา ความพึงพอใจในเรื่องเพศ การแสดงท่าทีเกี่ยวกับเรื่องเพศ การแต่งกาย เป้าหมายในความสนใจทางเพศ และการสร้างจินตนาการที่เกี่ยวกับเรื่องเพศ ไปจนถึงการออกกฎเกณฑ์ ระเบียบกฎหมายต่างๆ ที่มาควบคุมหรือกำกับดูแลเรื่องเพศของคนในสังคม โดยทั่วไปแล้ว สังคมจะมีการสร้างบรรทัดฐานชุดหนึ่งที่ยอมรับหรือให้ความชอบธรรมกับเพศวิถีที่กำหนดขึ้นเท่านั้น

สสส.หรือสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ให้ความหมายว่า เพศวิถี หมายถึง ค่านิยม บรรทัดฐาน และระบบวิถีคิด วิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาและการ

แสดงออกทางเพศ ความคิดเกี่ยวกับคู่อรัก คู่ชีวิตในอุดมคติ ซึ่งไม่ใช่พฤติกรรมตามธรรมชาติ แต่เป็นการสร้างความหมายทางสังคม เพศวิถีจึงสัมพันธ์กับมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่กำหนดและสร้างความหมายให้แก่เรื่องเพศในทุกแง่มุม เพศวิถีเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละวัฒนธรรม ชนชั้น เป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิต และมีความเชื่อมโยงกับภาวะความเป็นหญิงหรือชายของผู้คนตามที่สังคมคาดหวัง (เอกสารโครงการแผนงานสร้างเสริม สุขภาวะทางเพศ, 2549)

จากการสัมมนาเรื่องเพศวิถีและการปรับใช้ในงานส่งเสริมสุขภาพทางเพศ เมื่อ วันจันทร์ ที่ 5 พฤศจิกายน 2550 ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ อาจารย์คณะรัฐศาสตร์

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ แสดงความเห็นไว้ว่า เพศวิถีไม่ได้จำกัดอยู่ในมิติของการกระทำ (practices) เพียงเท่านั้น แต่ยังมีมิติของความปรารถนาทางเพศ (erotic desires) และอัตลักษณ์ (identity) รวมอยู่ด้วย เพศวิถีจึงมีองค์ประกอบมากมาย กล่าวคือ เพศวิถีมีความเกี่ยวข้องกับการนำเสนอร่างกาย (display) ของเราต่อคนอื่นว่าเราต้องการให้คนอื่นเห็นเราว่าเป็นอย่างไร เพศวิถียังเกี่ยวข้องกับพฤติกรรม กิริยา มารยาท เพื่อแสดงตัวตนทางเพศอีกด้วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ก็เกี่ยวข้องไปถึงความดึงดูด (attraction) ซึ่งหมายถึงการสร้างกรอบกติกาชุดหนึ่งคอยกำกับความคิดความเชื่อหรือแม้กระทั่งตำแหน่งแห่งที่ของคนในสังคม กฎกติกาว่าด้วยความสัมพันธ์ของมนุษย์ที่มีอยู่ในสังคมก็ถูกกำหนดภายใต้เพศวิถีด้วยเช่นกัน ซึ่งในแต่ละสังคมก็จะมีกฎกติกาเรื่องเพศวิถีที่ต่างกันไป และยังเกี่ยวข้องกับระบบความสัมพันธ์ทางเครือญาติด้วย และเพศวิทยังเกี่ยวข้องกับเรื่องกฎกติกาหรือมาตรฐานเกี่ยวกับการร่วมเพศและการมีเพศสัมพันธ์ด้วย ดังนั้นการพูดถึงเพศวิถีจึงเป็นการพูดถึงเรื่องหลายๆเรื่องหลายๆมิติไปพร้อมๆกัน

บทความเรื่อง เพศวิถี : นิยามความหมายและกรอบแนวคิด (ชลิดาภรณ์ ส่งสัมพันธ์ , 2551) กล่าวว่า Sexuality ถูกแปลว่า “เพศวิถี” ซึ่งบางทีก็มีคนแปลว่า การโยนโยนการเชื่อมความหมายเรื่องเพศ เพราะสังคมมีความเชื่อและค่านิยมหลายเรื่องที่ยังโยนโยนสัมพันธ์กันเหมือนโยนแมงมุม ประเด็นนี้จึงมีองค์ประกอบอยู่ 3 ส่วนที่เกี่ยวข้องกัน คือ ความปรารถนา วิถีปฏิบัติและอัตลักษณ์

เราเชื่อเรื่องเพศอย่างไรก็จะดำเนินเรื่องเพศอย่างนั้น ซึ่งจะกำหนดว่าจะมีวิถีปฏิบัติอย่างไร จะมีตัวตนในทางเพศอย่างไร ลักษณะปรากฏและการนำเสนอร่างกาย เราอยากแสดงออก

อย่างไร เราอยากให้ผู้อื่นเห็นเราอย่างไรในทางเพศ เช่น ผู้ชายบางคนที่เคร่งครัดในทางเพศจะไม่ยอมใส่เสื้อซ็อกกิ้งฟิงค์ เพราะแสดงให้เห็นว่าไม่ใช่ผู้ชาย ดังนั้นทรงผม หน้าตา ล้วนเกี่ยวข้องกับ การที่ จะระบุตัวตนทางเพศของเรา การนำเสนอร่างกายจึงเกี่ยวกับว่าเราอยากให้เขาเห็นเราอย่างไร

Sexuality เป็นเรื่องของกรนิยามว่าอะไรคือ เรื่องของเพศ ความปกติและผิดปกติของ เพศเป็นอย่างไร เพศวิถีกระแสหลักมีอิทธิพลต่อการคิดเรื่องเพศในสังคมไทย ที่ส่งผลต่อความเชื่อ ทัศนคติ วัฒนธรรม ซึ่งนำมามองต่อสังคมไทยในอารมณ์บางอย่าง ซึ่งบางทีอาจจะแยกไม่ ออกว่าเป็นของตะวันตกหรือตะวันออก

นอกจากนี้ยังให้รายละเอียดเกี่ยวกับมิติถึงมุมมองของเพศวิถี ว่ามี 6 มิติ คือ (ชลิดา ภรณ์ ส่งสัมพันธ์ (2550 อ้างถึงใน กฤติยา อาชวนิจกุล, 2554: 44 - 45)

1. มิติของความปรารถนา การประพฤติ ปฏิบัติ และอัตลักษณ์ (erotic desires, practices and identity) เพศวิถีที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ คือ การนิยามตัวเองในทางเพศ ซึ่ง เชื่อมโยงกับเพศภาวะ (gender) แต่อัตลักษณ์ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่นิยามตัวเองเพียงอย่างเดียว ยัง ขึ้นอยู่กับการที่คนอื่นนิยามหรือมองว่าเราเป็นอย่างไรในทางเพศด้วย

2. มิติการนำเสนอร่างกาย (appearances and display) เราอยากให้คนอื่นเห็นเราเป็น อย่่างไร เราก็นำเสนอตัวเราอย่างนั้น อาจด้วยทรงผม หรือเสื้อผ้า เพื่อนำความเป็นเพศหญิง เพศ ชาย หรือเพศทางเลือกอื่นๆ

3. มิติของพฤติกรรม และกิริยามารยาท (behaviors and manners) ที่เกี่ยวข้องกับความเป็น ตัวตนในทางเพศ ซึ่งการกระทำแบบเดียวกันแต่อาจถูกตีความไม่เหมือนกัน ขึ้นอยู่กับบริบท ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจ หรือความรู้สึกที่เรามีต่อคนคนนั้น เป็นความรู้สึกส่วนตัว

4. มิติของการดึงดูดทางเพศ (attraction) สังคมวางกฎกติกาของความรักให้รักเฉพาะ เพื่อนต่างเพศเท่านั้น แต่คนที่รักเพศเดียวกันก็ไม่ได้หลุดออกจากกติกาของการรักต่างเพศ เพราะ คนที่รักเพศเดียวกัน ก็จะรักกับคนที่มีเพศภาวะเดียวกับเราเท่านั้น ดังนั้นจึงไม่มีใครหลุดจากกรอบ นี้ ซึ่งถ้าหลุดจากกรอบนี้คือ สามารถสนใจหรือดึงดูดกับคนได้ทุกเพศ ทุกวัย นอกจากนี้ ความรักก็ไม่ได้ขึ้นอยู่กับการที่เราต้องรักต่างเพศเท่านั้น แต่เกี่ยวข้องกับ เชื้อชาติ ชนชั้น และอื่นๆ อีกด้วย

5. มิติของความสัมพันธ์ (relationship) กฎกติกาว่าด้วยการดำเนินความสัมพันธ์ระหว่าง

ชายหญิง เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย และวัฒนธรรม ซึ่งบางสังคมไม่มีกติกากองการจบ
ความสัมพันธ์

6. มิติของเพศสัมพันธ์ (having sex) เพศวิถีมีการนิยามว่าอะไรคือการร่วมเพศ ทำอย่างไร
จึงเรียกว่า การร่วมเพศ และการร่วมเพศที่ถูกต้องเป็นอย่างไร และที่ผิดปกติเป็นอย่างไร

พิมพ์วัลย์ บุญมงคล (2551 , 28) อธิบายว่า เงื่อนไขทางสังคม วัฒนธรรม การเมือง
เศรษฐกิจ และประวัติศาสตร์ มีส่วนกำหนดเพศวิถีของผู้คนในสังคม และในแต่ละช่วงเวลา
ความหมายของเพศวิถีเป็นสิ่งที่ซับซ้อนและแตกต่างกันในแต่ละบุคคล ในแต่ละสังคม หรือ
แม้กระทั่งในบุคคลเดียวกันแต่แตกต่างกันในช่วงเวลา เพศวิถีมีความหมายและรูปแบบที่หลากหลาย
องค์ประกอบของเพศวิถีประกอบด้วย การให้ความหมายเรื่องเพศของปัจเจกบุคคล ความเชื่อ
ค่านิยมเกี่ยวกับเรื่องเพศ ความรู้สึก ความปรารถนาทางเพศ ความสุขทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ
และเพศภาวะ รสนิยมทางเพศ คู่สัมพันธ์ทางเพศ การให้ความหมายกับคู่ความสัมพันธ์ทางเพศใน
แต่ละบุคคล ตลอดจนพฤติกรรมทางเพศ เพศวิถีถูกกำหนดโดยบทบาทเพศ ปัจจัยทางชีววิทยา
และความสัมพันธ์เชิงอำนาจ บริบททางสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและประวัติศาสตร์

กฤตยา อาชวนิจกุล (2554 : 45) กล่าวว่า เพศวิถีมิใช่เรื่องหยุดนิ่ง แต่มีการเปลี่ยนแปลง
ตลอดเวลา ในแง่ปัจเจกบุคคล เพศวิถีจึงเป็นกระบวนการชีวิตที่ยาวนานของคนๆหนึ่ง มีการเติบโต
และเปลี่ยนแปลงเพื่อที่จะตอบโต้หรือยอมตามต่อกรอบกติกาเรื่องเพศที่ปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น และ
สัมพันธ์กับเหตุการณ์ต่างๆในช่วงเวลาหนึ่งๆ ในแง่ระบบสังคม เพศวิถีจึงมีที่ทางอยู่บนกฎเกณฑ์
ของการเมือง ศิลธรรมและแนวปฏิบัติเรื่องเพศ หรือวัฒนธรรมทางเพศในแต่ละสังคม ซึ่ง
เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา

คำที่มีความหมายของคำว่า “เพศ”

กฤตยา อาชวนิจกุล (2554 : 44) ได้ให้ความหมายของคำว่า “เพศ” ว่ามีความหมาย
อย่างน้อย 3 นัย คือ

1. เพศสรีระ (sex) เป็นเพศที่หมายถึงสรีระร่างกาย หรือเขียนให้ตรงก็คือ อวัยวะที่บ่ง
บอกว่าเป็นเพศอะไร
2. เพศสภาวะ (gender) เป็นเพศที่หมายถึง ภาวะแห่งเพศที่ถูกประกอบสร้างทาง

สังคมเพศภาวะที่เราคุ้นเคยและถูกขัดเกลาหลอมสร้างกันมา ก็คือ ความเป็นหญิง เป็นชาย ดังนั้น ในอีกแง่มุมหนึ่ง เพศสภาวะจึงเป็นเรื่องของบทบาทในเรื่องต่างๆ ที่สังคมกำหนดให้กับสถานะทางเพศซึ่งมักดูจากเพศสรีระ คือ หญิง ชาย และหากสังคมเกิดเปลี่ยนแปลงการกำหนดสถานะทางเพศว่า อาจมาจากองค์ประกอบอื่น ๆ นอกเหนือจากเพศสรีระ สถานะทางเพศก็อาจมีเพิ่มมากขึ้น เช่น เกย์ กะเทย ทอม ดี ฯลฯ อันจะนำไปสู่การกำหนดบทบาทเพศต่างๆมากกว่าหญิงและชาย

3. เพศวิถี (sexuality) หมายถึง วิถีชีวิตทางเพศที่ถูกหลอมสร้างจากค่านิยม บรรทัดฐาน และระบบวิถีคิด วิถีปฏิบัติที่เกี่ยวกับความปรารถนาและการแสดงออกทางเพศ ความคิดเกี่ยวกับ คู่รัก คู่ชีวิตในอุดมคติ และกามกิจ ซึ่งเป็นระบบความคิดและพฤติกรรมที่มีความหมายทางสังคม สัมพันธ์กับมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่กำหนดและสร้างความหมายทางสังคม สัมพันธ์กับมิติทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมที่กำหนดและสร้างความหมายให้แก่เรื่องเพศในหลากหลายมุม

ปัจจัยที่มีผลกับการสร้างเพศวิถี (Richard Blonna and Jean Levitan, 2005)

1. ครอบครัว (Family) ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกของมนุษย์ พ่อแม่เป็นบุคคลแรกที่ อยู่ใกล้ชิดและอบรมสั่งสอนบุตร ดังนั้นครอบครัวจะส่งผลกับการพัฒนาทางเพศวิถีของคนเป็นอย่างมากเพราะการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวจะสามารถหล่อหลอมเด็กในครอบครัว เด็กจะได้ เรียนรู้บทบาทและหน้าที่ของแต่ละเพศ ความรัก การแสดงออกของความรัก การแบ่งปันความรัก ความเข้าใจผู้อื่น ครอบครัวมีอิทธิพลต่อวิถีทางเพศทั้งในทางที่ดีและไม่ดีและเป็นรูปแบบ ปฏิบัติของบุตรหลานต่อไปในอนาคต

2. เพื่อน (Friends) กลุ่มเพื่อนจะมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาวิถีทางเพศ การที่คน จะมีวิถีทางเพศดีหรือไม่ดีขึ้นอยู่กับว่าคนนั้นอยู่ในกลุ่มเพื่อนแบบไหน สังคมของเพื่อนเป็นแบบใด ซึ่งแตกต่างกันตามประสบการณ์และอายุ และพบว่าส่วนใหญ่เด็กจะบอกว่าเรียนรู้เรื่องเพศจากการพูดคุยซักถามเพื่อน ซึ่งบางครั้งเพื่อนอาจตอบจากประสบการณ์ของตนเอง หรือบางครั้งพูดเกินความจริง

3. วัฒนธรรม (Culture) นักวิชาการด้านมนุษยวิทยาอธิบายว่าวัฒนธรรม คือทุกสิ่งทุกอย่างที่มนุษย์เรียนรู้ ทุกวัฒนธรรมมีกฎระเบียบควบคุมพฤติกรรมทางเพศหรือการแสดงออกทาง

เพศของคนในสังคม คนที่มาจากที่ต่างกัน สิ่งแวดล้อมต่างกันมีวัฒนธรรมแตกต่างกัน จึงมีผลให้ค่านิยมและการกระทำแตกต่างกัน

นอกจากนั้นก็ยังมีปัจจัยอื่น ๆ อีก เช่น สื่อต่างๆ การเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศของบุคคลที่เราชื่นชอบหรือบุคคลที่มีชื่อเสียง เป็นต้น

เมื่อทุกอย่างในชีวิตประจำวันของมนุษย์มีเรื่องทางเพศเข้ามาเกี่ยวข้องอยู่ด้วยเช่นนี้ จึงอาจกล่าวว่า คุณภาพชีวิตมนุษย์จะดีหรือเลวเพียงใดขึ้นอยู่กับอิทธิพลของเรื่องเพศ ดังที่ไคร์เคนดัล (Kirdendall, 1965: 1 อ้างถึงใน จันทรวิภา ดิลกสัมพันธ , 2543: 4) กล่าวว่า “ความสำเร็จ หรือการอุทิศตนเพื่อช่วยเหลือสังคมของบุคคลจะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของการปรับตัวทางเพศ การแสดงบทบาททางเพศที่เหมาะสม รวมทั้งความฉลาดและความสามารถในการดำเนินชีวิตทางเพศของบุคคลนั้นๆ ทั้งนี้ก็เนื่องจากเรื่องเพศเป็นพลังอันยิ่งใหญ่ที่อาจเป็นไปได้ทั้งพลังสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ และเป็นได้ทั้งพลังในการทำลายล้างนั่นเอง

ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่น

ค่านิยม เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อพฤติกรรมในด้านสังคมส่วนใหญ่ของมนุษย์ การที่เราให้ค่านิยมต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ภาวะการณ์ใดภาวะการณ์หนึ่ง หมายถึงสิ่งนั้นหรือภาวะการณ์นั้นมีคุณค่าต่อตัวเรา การให้ค่านี้อาจเกิดจากประสบการณ์ และการประเมินค่าของบุคคลนั้นๆ และขณะเดียวกันก็เป็นผลมาจากสังคมด้วยส่วนหนึ่ง (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2528: 22)

ความหมายของค่านิยม

ค่านิยม มาจากคำในภาษาอังกฤษว่า “Value” และมาจากคำสองคำคือ “ค่า” กับ “นิยม” เมื่อคำสองคำรวมกันแปลว่า การกำหนดคุณค่า คุณค่าที่เราต้องการทำให้เกิดคุณค่า คุณค่าดังกล่าวนี้มีทั้งคุณค่าแท้และคุณค่าเทียม ซึ่งคุณค่าแท้เป็นคุณค่าที่สนองความต้องการในการพัฒนาคุณภาพชีวิต ส่วนคุณค่าเทียม หมายถึงคุณค่าที่สนองความต้องการอยากเสพสิ่งปรนเปรอชั่วคราวช่วยยาม (<http://socialscience.igetweb.com>)

ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา (2523 : 1) กล่าวว่า ค่านิยมหมายถึง ความเชื่อของบุคคล ว่า สิ่งใดมีค่า มีความสำคัญ และเป็นที่ยิ่งปรารถนาของเขา ในขณะที่สิ่งอื่นไม่มีค่า ไม่มี ความสำคัญและไม่เป็นที่ต้องการ ในลักษณะดังกล่าวค่านิยมจึงทำหน้าที่เป็นมาตรฐาน (Standard) ในการรับรู้ การประเมิน การเลือกและการตัดสินใจของบุคคลว่า อะไรดี – ไม่ดี มีค่า – ไม่มีค่า สำคัญ – ไม่สำคัญ ถูก – ผิด ควรทำ – ไม่ควรทำ

พนัส หันนาคินทร์ (2523 : 18) ให้ความหมายของค่านิยมว่า หมายถึง การยอมรับนับถือ และพร้อมที่จะปฏิบัติตามคุณค่าที่คนหรือกลุ่มคนที่มีอยู่ต่อสิ่งต่างๆ ซึ่งอาจเป็นวัตถุ ความคิด อุดมคติ รวมทั้งการกระทำในด้านเศรษฐกิจ สังคม จริยธรรม และสุนทรียภาพ ในการประเมินค่า จากทัศนคติต่างๆโดยถี่ถ้วนและรอบครอบแล้ว

สุพัตรา สุภาพ (2536 : 22) ให้ความหมายว่า ค่านิยม หมายถึง สิ่งที่ถูกกลุ่มคนหนึ่งๆเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีค่าควรแก่การกระทำ น่ากระทำ น่ายกย่อง หรือเห็นว่าถูกต้อง

ค่านิยม (<http://www.panyathai.or.th/wiki/index.php>) หมายถึง สิ่งซึ่งสังคมถือว่ามีค่า พึงปรารถนาต้องการให้เป็นเป้าหมายของสังคมและปลูกฝังให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็น เป้าหมายในการดำเนินชีวิตหรือควรหลีกเลี่ยง เช่น ความยากจน สิ่งมีคุณค่า นำปรารถนา หรือนำ ความสุขมาให้มีทั้งเป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุ ค่านิยมเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาได้เช่นเดียวกับ ความเชื่อและมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรม ค่านิยมส่วนใหญ่เนื่องมาจากความ เชื่อ

ค่านิยม หมายถึง สิ่งซึ่งสังคมถือว่ามีค่า พึงปรารถนาต้องการให้เป็นเป้าหมายของสังคม และปลูกฝังให้สมาชิกของสังคมยึดถือเป็นเป้าหมายในการดำเนินชีวิต สิ่งมีคุณค่า นำปรารถนา หรือนำความสุขมาให้มีทั้งเป็นวัตถุและไม่เป็นวัตถุ ค่านิยมเปลี่ยนแปลงตามกาลเวลาได้ เช่นเดียวกับความเชื่อและมีความแตกต่างกันไปตามสังคมและวัฒนธรรมค่านิยมส่วนใหญ่ เนื่องมาจากความเชื่อ

(http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/phayao/srinual_p/social/sec 02p% 2003. html)

ค่านิยมไทยใหม่จะมีลักษณะสากลมากขึ้น เช่น นิยมยกย่องวัตถุ ความมั่นคง ความ หล่อหยาฟุ่มเฟือย ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ไม่ยึดมั่นในประเพณี ชื่นชมวัฒนธรรมตะวันตก

และเทคโนโลยีสมัยใหม่ โดยเฉพาะการใช้โทรศัพท์มือถือ อีเมลและเกียรติยศชื่อเสียง การดูแลรักษาสุขภาพด้วยโภชนาการ และการออกกำลังกาย

นอกจากนั้นค่านิยมทางสังคม เป็นระบบความชอบพิเศษที่คนในแต่ละสังคมมีอยู่ ค่านิยมประเภทนี้เกิดจากการเรียนรู้จากสังคมในระดับต่าง ๆ ซึ่งจะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม เช่น นาย ก ชอบสิ่งใดมากก็จะทำสิ่งนั้นมากเป็นต้น ดังนั้นการสังเกตค่านิยม ของสังคมอาจพิจารณาได้จากพฤติกรรมเด่น ๆ ของสมาชิกในสังคมแล้วอนุมานมาว่า สังคมนั้นมีค่านิยมอย่างไร เช่น ค่านิยมสังคมไทยที่เป็นค่านิยมดั้งเดิม คือ ยึดถือตัวบุคคล ความรักสนุก และยึดทางสายกลาง เป็นต้น

ค่านิยมมีความเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรม ค่านิยมบางอย่างได้สร้างแก่นของวัฒนธรรมนั่นเอง เช่น ค่านิยมเรื่องรักอิสรเสรีของสังคมไทย ทำให้คนไทยมีพฤติกรรมที่ “ทำอะไรตามใจคือไทยแท้” เพราะฉะนั้นค่านิยมจึงมีความสำคัญมากและมีผลกระทบต่อความเจริญหรือความเสื่อมของสังคม กล่าวคือ สังคมที่มีค่านิยมที่เหมาะสมและถูกต้อง เช่น ถ้าสังคมใดยึดถือค่านิยมเรื่องความซื่อสัตย์ ความขยันหมั่นเพียร ความเสียสละ หรือความสามัคคี สังคมนั้นย่อมจะเจริญก้าวหน้าแน่นอนแต่ในทางกลับกัน ถ้าสังคมใดมีค่านิยมที่ไม่สนับสนุนความเจริญ เช่น ค่านิยมที่เชื่อเรื่องโชคละชะตาก็จะก่อให้เกิดพฤติกรรมไม่กระตือรือร้น หรือเฉื่อยชา ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการพัฒนา เป็นต้น

สุพัทธรา สุภาพ (2534, หน้า 7-28) ได้กล่าวไว้ว่า ค่านิยมทั่ว ๆ ไปมีทั้งดีและไม่ดีซึ่งก็แล้วแต่ทัศนคติของแต่ละบุคคลหรือกลุ่มคนตามโอกาสหรือวาระต่าง ๆ หากสิ่งใดที่เราเห็นว่าไม่ดี เราก็ควรหลีกเลี่ยงไม่ปฏิบัติ สิ่งใดที่เราเห็นว่าดีเป็นประโยชน์แก่สังคมเราก็ควรจะทำปฏิบัติเพื่อเสริมสร้างสังคมให้ดีขึ้น

อิทธิพลของค่านิยมต่อตัวบุคคล

ค่านิยมไม่ว่าจะเป็นของบุคคลหรือค่านิยมของสังคม จะมีอิทธิพลต่อตัวบุคคล ดังนี้ คือ

1. ช่วยให้ผู้บุคคลตัดสินใจว่าสิ่งใดผิด สิ่งใดถูก ดีหรือไม่ดี มีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่าควรทำหรือไม่ควรทำ

2. ช่วยให้ผู้บุคคลในการกำหนดท่าทีของตนต่อเหตุการณ์ที่ตนต้องเผชิญ

3. ช่วยสร้างมาตรฐาน และแบบฉบับจากการประพฤติปฏิบัติของบุคคล
4. มีอิทธิพลเหนือบุคคลในการเลือกคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น และเลือกกิจกรรมทางสังคมซึ่งตนจะต้องเข้าไปร่วมด้วย
5. ช่วยให้บุคคลกำหนดความคิดและแนวทางปฏิบัติ
6. ช่วยเสริมสร้างหลักศีลธรรม ซึ่งบุคคลจะใช้ในการพิจารณา การกระทำของตนอย่างมีเหตุผล

แนวคิดเกี่ยวกับค่านิยม

1. โดยปกติแล้วบุคคลมักจะมีค่านิยมในเรื่องเดียวกันหรือสิ่งเดียวกัน แตกต่างกันไป ทั้งนี้เพราะแต่ละบุคคลมีความรู้ ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อมไม่เหมือนกัน แต่บุคคลก็อาจจะมีค่านิยมในบางเรื่องตรงกันได้ เรียกว่า ค่านิยมร่วม (shared values) ซึ่งส่วนมากมักได้มาจากอิทธิพลของศาสนา
2. มนุษย์เรามักจะชอบคบหาสมาคมกับบุคคลที่ยึดถือค่านิยมอย่างเดียวกัน
3. ค่านิยมบางอย่างได้กลายมาเป็นกฎหมายเช่น ค่านิยมในเรื่องเสรีภาพก่อให้เกิดกฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพส่วนบุคคล
4. ค่านิยมย่อมเปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา กล่าวคือ ค่านิยมบางอย่างอาจเสื่อมความนิยมไปหรืออาจมีค่านิยมใหม่บางอย่างเกิดขึ้นมา เช่น ค่านิยมของกุลสตรีไทย แบบผ้าพับไว้ ปัจจุบันสังคมไทยเริ่มเปลี่ยนเป็นนิยมหญิงไทยที่มีลักษณะคล่องแคล่วว่องไวเหมาะสมกับสภาพของสังคมและเศรษฐกิจที่เปลี่ยนแปลงไป เป็นต้น
5. ค่านิยมของคนและค่านิยมของสังคมจะกำหนดการตัดสินใจในการเลือกของบุคคล
6. ค่านิยมบางอย่าง ช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคลด้วยกัน แต่ค่านิยมบางอย่างเป็นไปในทางตรงกันข้าม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะค่านิยมมีอิทธิพลต่อความประพฤติของบุคคลทั่วไป ถ้าเรายังมีความรู้สึกที่ค่านิยมใดมีความสำคัญต่อเรามาก เราก็มักจะรู้สึกลำเอียงว่าค่านิยมนั้นถูกต้องมากยิ่งขึ้นและคิดไปว่าค่านิยมที่ขัดแย้งกับของตนนั้นผิดและไม่ยอมรับ
7. ค่านิยมของสังคม ไม่จำเป็นว่าต้องมีอยู่ในตัวบุคคลในสังคมนั้นทุกคนไป แต่อาจจะมี

อยู่ในสมาชิกของสังคมส่วนใหญ่เท่านั้น เช่น การยกย่องคนร่ำรวย หรือเงินเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน เป็นต้น

ลักษณะของค่านิยม

ค่านิยมมีลักษณะดังนี้

1. ค่านิยมมีทั้งค่านิยมที่ดี และค่านิยมที่ไม่ดี
2. เป็นสิ่งที่สามารถปลูกฝังถ่ายทอดได้
3. สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ แต่ก็ไม่อาจจะทำได้โดยง่ายนัก อย่างไรก็ตามการเปลี่ยนแปลงค่านิยมอาจจะทำได้ง่ายขึ้น เมื่อบุคคลได้เรียนรู้และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น
4. เป็นมาตรฐานอย่างหนึ่งในการประเมินความประพฤติของบุคคล

ความสำคัญของค่านิยม

1. ค่านิยมเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการแสดงพฤติกรรมของบุคคล
2. ค่านิยมเป็นสิ่งที่ควบคุมพฤติกรรมของคนในสังคม
3. ค่านิยมมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ และอุปนิสัยใจคอของคนส่วนมาก เพราะบุคคลในสังคมย่อมได้รับอิทธิพลจากค่านิยมของสังคม
4. ค่านิยมจะช่วยให้คนในสังคมมีจุดมุ่งหมายอย่างเดียวกัน ทำให้มีความเชื่อในเรื่องต่าง ๆ อย่างเดียวกัน ดังนั้น ค่านิยมของสังคมจึงจัดว่าเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเพื่อสร้างความสงบเรียบร้อยให้แก่สังคม

ค่านิยมทางเพศ (Sexual Value)

ความหมายของค่านิยมทางเพศ

ค่านิยมทางเพศ (Sexual Value) หมายถึง ความรู้สึกนึกคิด และหลักการพื้นฐานที่บุคคลยึดถือในการดำเนินชีวิต และในการปฏิบัติที่แสดงออกเกี่ยวกับเรื่องเพศของแต่ละบุคคล โดยค่านิยมทางเพศนั้นจะเกิดจากการอบรมสั่งสอน กล่อมเกลามาจากครอบครัวและสังคม (http://202.143.163.245/cai/ta/507/_16.html)

ศักดิ์ดา สามูล (2545 : 3) ให้ความหมายค่านิยมทางเพศ หมายถึงความเชื่อในเรื่องเพศที่มีลักษณะถาวร และส่งผลให้เกิดการปฏิบัติพฤติกรรมทางเพศไปตามความเชื่อในเรื่องนั้นๆ

ค่านิยมในเรื่องเพศของไทยเริ่มเปลี่ยนแปลงไปมาก เมื่อสังคมไทยก้าวเข้าสู่การพัฒนาไปสู่ยุคของความทันสมัย (Modernization) เนื่องจากมีการรับความคิดจากชาติตะวันตกมากขึ้น ประกอบกับประเทศไทยก้าวไปสู่การพัฒนาประเทศทางด้านเศรษฐกิจอย่างมาก ได้มีการนำเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสารรูปแบบต่างๆ และความทันสมัยต่างๆ เข้ามา ในเรื่องของการแต่งกาย แม้แต่การมีความสัมพันธ์ทางเพศ ทำให้มนุษย์คิดว่าการมีความสัมพันธ์ทางเพศกลายเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต ค่านิยมทางเพศจึงได้รับอิทธิพลจากปัจจัยหลายด้าน เช่น ค่านิยมของการมีคู่ครองที่เป็นชาวต่างชาติ การถูกเนื้อต้องตัวอย่างเปิดเผยหรือการมีเพศสัมพันธ์ โดยปราศจากการแต่งงาน แม้กระทั่งในด้านของการศึกษาแบบสหศึกษา ที่ทำให้เกิดความคุ้นเคยต่อการคบหาสมาคมกับเพศตรงข้าม และการมีสื่อมวลชนในการเผยแพร่วัฒนธรรมและค่านิยมต่างๆ ของสังคมตะวันตกมีอิทธิพลต่อสังคมไทยทำให้ชนบทเริ่มนิยมประเพณี ค่านิยมของสังคมไทยได้รับความกระทบกระเทือน เด็กและเยาวชนจึงถูกปลูกฝังให้มีค่านิยมที่หลงใหล ฟุ้งเฟ้อไปกับภาวะทันสมัย ส่งเสริมให้มีความเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น มีอิสระเสรีที่จะแสดงออกซึ่งความคิดและความต้องการของตนซึ่งบางครั้งไม่เหมาะสมกับวัย ฐานะ และสถานภาพทางสังคม เด็กและเยาวชนทั้งหญิงและชายมีช่องทางการเรียนรู้เรื่องเพศง่ายขึ้นจากสื่อต่างๆ ที่พอหาซื้อได้ เช่น สิ่งพิมพ์ วิทยุทัศน์ นอกจากนี้ยังมีเวลา โอกาส และสถานที่มากขึ้นในการใช้เวลาว่างที่มีอยู่ เช่น การไปเดินเล่นตามห้างสรรพสินค้า ไปชมคอนเสิร์ต ดูภาพยนตร์ เทียวดิสโก้แคว ซึ่งมักจะไปกับกลุ่มเพื่อนและไม่อยู่ในสายตาของผู้ใหญ่ นักเรียนหญิงนั่งตักนักเรียนชายบนรถโดยสารประจำทาง เยาวชนชายหญิงใช้โลมกันในที่สาธารณะ นักศึกษาหญิงกับนักศึกษาชายเช่าห้องพักอยู่ด้วยกันโดยที่พ่อแม่ไม่รับรู้ (ชลลดา ศรเดช, 2550)

ค่านิยมทางเพศของวัยรุ่นไทยปัจจุบัน

เรื่องเพศมีอิทธิพลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งด้านดีและไม่ดี และก่อให้เกิดปัญหาทางเพศอันจะเป็นผลเสียทั้งกับบุคคล ครอบครัว สังคมและประเทศชาติ โดยเฉพาะในกลุ่มนักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่น มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกาย จิตใจอารมณ์และสังคมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลงทางฮอร์โมน ทำให้เกิดอารมณ์และความรู้สึกที่เร้าใจให้เกิดความต้องการทางเพศ ซึ่งนำไปสู่ความอยากรู้ อยากรูเห็น อยากรูทดลอง

วัยรุ่น เป็นช่วงวัยเริ่มต้นของการเรียนรู้ ความสัมพันธ์ระหว่างชายหญิงและเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ ด้วยเหตุที่สังคมไทยมีลักษณะสังคมชายเป็นใหญ่ (patriarchy society) ที่ได้กำหนดกฎเกณฑ์ บรรทัดฐาน และให้อำนาจ และอภิสิทธิ์เรื่องเพศแก่เพศชายมากกว่าเพศหญิง หรือกล่าวอีกอย่างเป็นมาตรฐานเชิงซ้อน (double standard) กล่าวคือ เริ่มจากผู้ชายได้รับการเลี้ยงดูที่แตกต่างจากผู้หญิง ผู้ชายจะถูกสอนให้เป็นผู้นำตั้งแต่เล็ก เด็กชายไม่ต้องอยู่กับบ้าน แต่จะสามารถออกไปแสวงหาประสบการณ์ต่างๆนอกบ้านได้โดยไม่ถือว่าเป็นเรื่องเสียหาย ดังนั้นเมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยเจริญพันธุ์ จึงทำให้ผู้ชายมีอิสระที่จะเรียนรู้เรื่องเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้รับการตำหนิซึ่งจะตรงข้ามกับเพศหญิง กิจกรรมทางเพศจึงเป็นเรื่องของผู้ชาย เนื่องจากผู้ชายต้องเป็นผู้นำ เป็นผู้สามารถแสดงออกได้อย่างเปิดเผย ผู้หญิงไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานเพราะเป็นความประพฤติที่ไม่เหมาะสม แสดงถึงการเป็นผู้หญิงไม่ดี และจะเป็นแม่ที่ไม่ดีต่อไป

กระบวนการขัดเกลาทางสังคมนี้ ส่งผลอย่างสำคัญต่อพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย โดยพบว่ากิจกรรมทางเพศพบในวัยรุ่นชายมากกว่าวัยรุ่นหญิงอย่างชัดเจน เช่น อายุเริ่มต้นของการมีเพศสัมพันธ์ ประสบการณ์ทางเพศ และความถี่ทางเพศ ภายใต้วัฒนธรรมทางเพศที่ว่าผู้ชายที่แท้ต้องสามารถหาประสบการณ์ทางเพศก่อนการแต่งงาน ต้องมีประสบการณ์ ต้องมีความสามารถในเรื่องเพศ และเป็นธรรมชาติที่ผู้ชายมีความต้องการทางเพศมากกว่าหญิง ดังนั้นผู้ชายจึงสามารถแสดงพฤติกรรมทางเพศได้อย่างเปิดเผย โดยอิสระ และมีอำนาจควบคุมในเรื่องเพศ โดยพบว่าชายไทยมักมีเพศสัมพันธ์กับโสเภณีหรือที่เรียกว่า ซีนครู เพื่อที่จะเรียนรู้เรื่องเพศ ซึ่งจะส่งเสริมความเป็นชาย ในขณะที่เดียวกัน เมื่อเริ่มคบหาเป็นแฟน ผู้ชายถูกคาดหวังให้เป็นผู้เริ่มความสัมพันธ์ เป็นต้น

วัยรุ่นต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศมากกว่าวัยใดๆ แต่วัยรุ่นไทยยังขาดโอกาสการเรียนรู้เรื่องเพศอย่างถูกต้อง ขาดโอกาสในการได้รับข้อมูลและบริการเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการ จึงหาความรู้จากเพื่อน สิ่งพิมพ์และสื่อต่างๆ ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการสื่อสาร ที่มีการนำเสนอเรื่องเพศมากขึ้น ประกอบกับสภาพแวดล้อมเอื้ออำนวย ทำให้วัยรุ่นมีกิจกรรมทางเพศสัมพันธ์มากขึ้น และมีกิจกรรมเพศก่อนวัยอันควร ถ้าไม่ได้รับการสอนหรือแนะนำที่เหมาะสม การมีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศมากเป็นผลเสียกับสุขภาพอนามัยและชีวิตของนักศึกษา ซึ่งยังขาดความรู้ ประสบการณ์ และทักษะในการตัดสินใจ การพัฒนาความคิด

และสติปัญญาไม่ดีพอที่จะเข้าใจถึงผลตามมา หรือผลกระทบที่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศทั้งในระยะสั้นและระยะยาว (สุวัชัย อินทรประเสริฐ 548)

สุพัตรา สุภาพ (2521 : 45) ได้อธิบายและยกตัวอย่างค่านิยมทางเพศว่า สังคมไทยกำหนดให้เพศหญิงรักษานวลสงวนตัว เพศชายควรเป็นฝ่ายแสดงออกในเรื่องเพศ และนิยมให้เพศชายเป็นผู้นำ พ่อแม่มักจะไม่ยอมให้บุตรสาวไปตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ แต่ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไปมาก ทำให้ค่านิยมทางเพศของสังคมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย วัยรุ่นมีแนวโน้มจะรับและเลียนแบบตามอย่าง มีความอยากรู้อยากเห็น อยากรองสิ่งแปลกใหม่ วัยรุ่นที่สนใจเพื่อนต่างเพศซึ่งถ้าหากถูกตัดขวางทักท้วงอาจจะทำให้จิตใจหดหู่ ซึมเศร้า และอาจขัดขวางไม่ยอมทำตามผู้ใหญ่สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะมีผลให้เกิดความขัดแย้งทางค่านิยมทางเพศในสังคมระหว่างผู้ใหญ่กับวัยรุ่นเพราะความคิดและการกระทำที่ผู้ใหญ่หรือสังคมเห็นว่าดีงามเหมาะสม อาจเป็นความคิดและการปฏิบัติที่ไม่ต้องการของวัยรุ่น ในทางกลับกันความคิดและการกระทำที่วัยรุ่นเห็นว่าดี ก็อาจจะเป็นความคิดและการกระทำที่ผู้ใหญ่และสังคมไม่ต้องการก็ได้

ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมของวัยรุ่น

(<http://www.bothong.ac.th/H31101/unit%204-4.html>)

ค่านิยมทางเพศที่เหมาะสมต่อการดำเนินชีวิตเพื่อที่จะได้พิจารณานำไปปฏิบัติ ดังนี้

1. ค่านิยมรักษานวลสงวนตัว เรื่องการปฏิบัติตนของเพศหญิงที่เรียกว่า การรักษานวลสงวนตัว เป็นสิ่งที่ถือปฏิบัติสืบต่อกันมาแต่โบราณกาล ซึ่งในปัจจุบันค่านิยมนี้ยังใช้ได้ก็เพราะช่วยป้องกันภัยทางเพศได้ สังคมไทยยังถือเรื่องความบริสุทธิ์ของผู้หญิงเป็นสิ่งสำคัญและมีคุณค่า การปฏิบัติตนเพื่อรักษานวลสงวนตัวนั้น ไม่ใช่ว่าตัดความสัมพันธ์ในการคบหาสมาคมกับเพื่อนชายโดยสิ้นเชิง แต่จะเน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพเหมาะสมต่อกัน เช่น วัยรุ่นหญิงไม่ควรเปิดโอกาสให้เพื่อนชายได้ใกล้ชิดมากจนเกินขอบเขต โดยปล่อยให้จับมือถือแขนโอบกอด ซึ่งการปฏิบัติเช่นนี้สังคมจะมองคุณค่าในตัวของผู้หญิงลดลง ดังนั้นผู้หญิงทุกคนควรไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนที่จะแสดงพฤติกรรมเหล่านี้ เพราะการวางตัวให้เหมาะสมกับวัยจะเป็นที่ชื่นชมของสังคมมากกว่า

2. ค่านิยมการให้เกียรติและการวางตัวการให้เกียรติซึ่งกันและกันและการวางตัวที่เหมาะสมทางเพศ เป็นเรื่องที่วัยรุ่นควรศึกษาเรียนรู้และนำมาปฏิบัติทั้งต่อเพื่อนเพศเดียวกันและ

เพศตรงข้ามเพราะเป็นสิ่งที่สามารถยึดเหนี่ยวน้ำใจระหว่างเพื่อนให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น การให้เกียรติ และการวางตัวที่ดีทางเพศนั้น ทั้งวัยรุ่นชายหญิงจะต้องแสดงออกต่อกันด้วยความจริงใจ เช่น วัยรุ่นชายควรใช้คำพูดที่สุภาพ ไม่พูดก้าวร้าว ดูหมิ่นศักดิ์ศรีเพื่อนหญิง ควรแสดงความห่วงใยใน สวัสดิภาพและความปลอดภัยของเพื่อนหญิง ไม่ฉวยโอกาสใกล้ชิดเพื่อนหญิงเพื่อจับมือถือแขน หรือลวนลามให้ได้รับความเสียหาย ต้องวางตัวในฐานะเพื่อน ให้เพื่อนหญิงไว้ใจ อุ่นใจ ส่วนวัยรุ่นหญิงควรให้เกียรติเพื่อนชายเช่นกัน เช่น ใช้คำพูดที่สุภาพเรียบร้อย แสดงความมีน้ำใจ ไม่แต่งกาย ล้อแหลมเพื่อยั่วชวนเพื่อนชายด้วยการนุ่งน้อยห่มน้อยขึ้น ปฏิเสธการไปไหนด้วยกันในที่ไม่เหมาะสม

3. ค่านิยมสร้างคุณค่าความดีงามในจิตใจ ความดีงามในจิตใจเป็นสิ่งมีคุณค่าเพราะ เป็นสิ่งที่บุคคลทั่วไปในสังคมยอมรับ วัยรุ่นในฐานะที่กำลังเป็นวัยเจริญเติบโตทั้งทางด้านร่างกาย และจิตใจ เพื่อพัฒนาเป็นผู้ใหญ่ที่ดีมีคุณภาพในอนาคต จึงควรสร้างโอกาสอันดีในการเรียนรู้ ฝึกฝนอบรมตัวเองทางด้านจิตใจ ให้เจริญพัฒนาอย่างมีคุณค่าจนเป็นที่ยอมรับของสังคมการสร้าง คุณค่าในตัวเองทางจิตเจ้านั้นสามารถปฏิบัติได้หลายวิธี เช่น การยึดเหนี่ยวจิตใจด้วยหลักทาง ศาสนาที่ตนนับถือ ซึ่งทุกศาสนาล้วนสอนให้ทุกคนเป็นคนดี วัยรุ่นจึงควรศึกษาทำความเข้าใจใน ศาสนาของตนเองว่าการปฏิบัติในเรื่องใดสามารถนำมาปรับใช้ให้เข้ากับสภาพชีวิตของตนเองได้ก็ ให้นำมาปฏิบัติ ในเรื่องเพศก็เช่นกันเดียวกัน ศาสนาไม่มีข้อห้ามแต่ต้องปฏิบัติให้เหมาะสมกับ กาลเทศะ เพศ และวัยของตนเองไม่หมกมุ่นฟุ้งซ่านจนเกินขอบเขตก็จะช่วยสร้างชีวิตที่ดีในอนาคต ได้

พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น

ความหมายของพฤติกรรมทางเพศ

พฤติกรรมทางเพศ หมายถึง การกระทำ หรือ การปฏิบัติตนที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องเพศ จะสามารถแบ่งออกได้เป็น 4 ปัจจัย คือ ครอบครัว เพื่อน สังคม และ วัฒนธรรม

(<http://sites.google.com/site/behaviorofchildren/home/phvtikrr>)

1. อิทธิพลของครอบครัว ครอบครัวเป็นสถาบันแห่งแรกที่อบรมทางด้านจิตใจ และปลูกฝังพฤติกรรมสุขภาพให้แก่เด็ก ครอบครัวจึงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมต่างๆรวมทั้งพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นด้วย

2. อิทธิพลของเพื่อน การคบเพื่อนมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตของวัยรุ่น เพราะเพื่อนจะมีอิทธิพลในเรื่องความคิด ความเชื่อ ตลอดจนให้คำปรึกษาหรือแนะนำในเรื่องต่างๆรวมทั้งพฤติกรรมทางเพศ และอาจชักจูงไปในทางที่ดีและไม่ดี ดังนั้น การเลือกคบเพื่อนที่ดีจะช่วยแนะนำเรื่องพฤติกรรมทางเพศในทางที่เหมาะสม

3. อิทธิพลของสังคม อิทธิพลของสังคมที่มีผลต่อพฤติกรรมทางเพศ มีดังนี้

1) สถานภาพทางสังคม สถานภาพทางสังคมไทยปัจจุบันมีความเหลื่อมล้ำและช่องว่างทางฐานะทางเศรษฐกิจมากยิ่งขึ้น นับตั้งแต่เกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจในประเทศไทยเมื่อ พ.ศ. ทำให้มีภาวะคนตกงาน ช่องว่างระหว่างหารายได้ที่ได้รับระหว่างคนรวยและคนจนมีมากขึ้น การประกอบอาชีพบางอย่างจึงก่อให้เกิดพฤติกรรมทางเพศที่เสีย

2) สื่อมวลชน สื่อมวลชนมีอิทธิพลต่อกระแสแนวคิดและทัศนคติทางความเคลื่อนไหวในสังคมการเสนอข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมทางเพศในทางที่เสื่อมเสีย เช่น การถูกข่มขืน ที่ลงภาพผู้ตกเป็นเหยื่ออย่างชัดเจน

4. อิทธิพลของวัฒนธรรม วัฒนธรรม หมายถึง วิธีการดำเนินชีวิตที่คนสร้างขึ้นและปฏิบัติสืบทอดกันมา โดยการถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อไป วัฒนธรรมจึงเป็นทุกสิ่งทุกอย่างที่สังคมสร้างขึ้น

พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำหรืออาการที่แสดงออกทางร่างกาย ความคิด และความรู้สึกเพื่อตอบสนองต่อสิ่งเร้าทางเพศ และมีโอกาสที่จะได้รับความทุกข์ ความเดือดร้อน หรืออันตรายต่อชีวิตและสุขภาพ (http://www.vimanloy.com/lesson/lesson3_4.php)

วัฒนธรรมทางเพศ

วัฒนธรรมทางเพศ หมายถึง วัฒนธรรมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางเพศ ได้แก่ ระเบียบจารีตประเพณี คีลธรรมและจริยธรรมอันดีงามของคนไทยในด้านความประพฤติเกี่ยวกับเพศซึ่งเป็นที่ยอมรับนับถือและสืบทอดปฏิบัติต่อเนื่องกันมายาวนาน ตั้งแต่สมัยโบราณจนถึงปัจจุบันซึ่งได้ส่งผลให้ครอบครัวและสังคมไทยมีความสงบสุขร่มเย็น

วัฒนธรรมทางเพศของคนไทยถือว่าเป็นมรดกอันมีค่าของสังคมไทยที่ทุกคนควรอนุรักษ์และประพฤติปฏิบัติตาม ซึ่งมีดังนี้

1. ชายหญิงควรมีอภิสิทธิ์และศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันตามหลักสิทธิมนุษยชนในสมัยก่อนผู้ชายจะมีสิทธิและศักดิ์ศรีเหนือกว่าผู้หญิงมาก เมื่อเป็นสามีภรรยาภรรยาต้องคอยปรนนิบัติสามีเป็นอย่างดี ถ้าสามีเป็นเจ้านายที่สูงศักดิ์ แล้วก็ต้องดูแลเป็นพิเศษ การแสดงความคิดเห็นการตัดสินใจทำได้น้อยเพราะสามีมีอำนาจสิทธิ์ขาด ภรรยาจะต้องเชื่อฟังสามี ซึ่งถือว่าขาดความเสมอภาคทางเพศ ต่อมาสถานภาพสตรีเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ เมื่อประเทศไทยเข้าสู่ยุคประชาธิปไตย ผู้หญิงมีการศึกษามากขึ้น สังคมเปิดโอกาสให้ผู้หญิงทำงานหารายได้เลี้ยงครอบครัวมากขึ้น มีบทบาททางการศึกษามากขึ้น จนเป็นที่ยอมรับกันว่า ผู้ชายและผู้หญิงควรมีสิทธิและศักดิ์ศรีเท่าเทียมกันยกเว้นบางเรื่องเท่านั้นที่เป็นเรื่องของเพศซึ่งมีความแตกต่างกัน เช่น ตำรวจต้องทำงานหนักจับผู้ร้ายซึ่งเป็นการเสี่ยงภัย ทหารต้องทำหน้าที่สู้รบป้องกันประเทศเป็นงานหนักและเสี่ยงภัย เป็นต้น
2. ผู้ชายควรให้เกียรติและช่วยปกป้องอันตรายให้แก่ผู้หญิง ผู้ชายเป็นเพศที่แข็งแรงและรูปร่างใหญ่ โตกว่าผู้หญิงสามารถทำงานหนักได้จึงควรช่วยดูแลช่วยเหลืออย่าให้ผู้หญิงต้องทำงานหนักเกินไปโดยเฉพาะทางร่างกายเมื่อมีภัยอันตรายผู้ชายจะต้องทำหน้าที่คุ้มครอบป้องกัน

หรือแม้จะยังไม่เกิดภัยอันตรายก็ควรจะช่วยดูแลคุ้มครองมิให้ภัยอันตรายเกิดขึ้นกับผู้หญิง ถ้ามีที่
นั่งจำนวนจำกัดไม่เพียงพอต้องให้ผู้หญิงนั่งก่อน ถ้าจะตัดอาหารหรือทำสิ่งใดที่ต้องทำที่ละคนหรือ
ครั้งละน้อยคน ควรให้ผู้หญิงได้ทำก่อนยกเว้นบางเรื่องที่เป็นอันตราย ผู้ชายก็ควรทำก่อนแล้วแต่
สถานการณ์

3. การแสดงความชอบหรือความสนใจเพศตรงข้ามควรปฏิบัติตามจารีตประเพณีของ

สังคมไทยอย่างเคร่งครัด ความสนใจเพศตรงข้ามเป็นเรื่องปกติของคนเมื่อเข้าสู่วัยรุ่น วัย
หนุ่มสาว แต่ในสังคมแต่ละสังคมมักมีจารีต ประเพณี อันดีงาม แต่ในสังคมแต่ละสังคมมักมีจารีต
ประเพณีอันดีงาม ดังนั้นการชอบหรือสนใจเพศตรงข้าม ควรปฏิบัติตามจารีตประเพณีของสังคม
นั้นๆ ในวัยเรียนควรคบเพื่อนต่างเพศแบบเพื่อนจะดีกว่า แต่ถ้าจะคบกันแบบคู่รักก็ต้องอยู่ในกรอบ
ประเพณีอันดีงาม และให้พ่อแม่หรือผู้ปกครองรับรู้ และต้องเชื่อฟังปรึกษาพ่อแม่ ผู้ปกครองด้วย
เพราะวัยรุ่นนั้นไม่บรรลุนิติภาวะ ยังผ่านโลกมาน้อยอาจรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือทำผิดพลาดขึ้นได้

4. ทั้งผู้หญิงและผู้ชายไม่ควรถูกเนื้อต้องตัวกันจนเกินความจำเป็นดูแล้วไม่เหมาะสม
การถูกเนื้อต้องตัวเพศตรงข้ามเกินความจำเป็น โอบกอด หนุนตัก จูบได้เนื้อตัว จับของสงวน กอด
คอ ซึ่งผู้เป็นคู่รักและเป็นนักเรียนไม่ควรทำอย่างยิ่ง ไม่ควรเลียนแบบละคร และถ้าล่วงเกิน โดย
ฝ่ายหญิงไม่พอใจ เป็นการกระทำที่ไม่ควรทำอย่างยิ่ง เพราะจะทำให้ผู้หญิงเสื่อมเสีย

5. ผู้หญิงไม่ควรแต่งตัวเปิดเผยสัดส่วน ในสังคมปัจจุบันการแต่งตัวของผู้หญิงบางคนไม่
รัดกุม เป็นการยั่วกิเลสผู้ชายอาจก่อให้เกิดอันตรายต่อตนเอง เช่น การถูกกระทำการอนาจาร หรือ
ข่มขืน

6. ไม่มีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรและเมื่อยังไม่ได้แต่งงานกัน ในสังคมปัจจุบันมีวัยรุ่น
จำนวนไม่น้อยที่มีเพศสัมพันธ์แล้ว ซึ่งไม่เหมาะสม เพราะเป็นการขัดต่อวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม
อันดีงามของไทย ซึ่งบางรายพ่อแม่หรือผู้ปกครองก็ไม่รู้ แต่บางรายพ่อแม่รู้ ก็ต้องช่วยกันแก้ไข
ปัญหาต่อไป เป็นการสร้างความหนักใจแก่ผู้ปกครองแล้วยังทำให้เสื่อมเสียต่อวงศ์ตระกูล ถ้าเกิด
ตั้งครรภ์ขึ้นมาจะต้องเสียอนาคตและเกิดปัญหาสังคมในระยะยาว

7. การเลือกคู่ครองต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ในสมัยก่อนอาจมีการแต่งงานกันโดย
ไม่ได้สมัครใจ อาจเป็นฝ่ายชายไม่สมัครใจ แต่เป็นพ่อแม่เห็นชอบ หรือฝ่ายหญิงไม่สมัครใจแต่

เพราะพ่อแม่เห็นชอบ ฝ่ายชายใช้สิทธิพลเพราะพ่อแม่ต้องการปลดหนี้ แต่ในสมัยปัจจุบันการมีคู่ครองในลักษณะดังกล่าวไม่มีอีกแล้ว นับว่าเป็นการสร้างความสะดวกภาคทางเพศอย่างหนึ่งด้วย

8. ชายหญิงที่จะอยู่ด้วยกันแบบสามีภรรยาต้องมีพิธีแต่งงานที่ถูกต้องตามจารีตประเพณีของไทย เป็นความซาบซึ้งลาดของบรรพบุรุษไทยที่สร้างระเบียบประเพณีก่อนที่จะอยู่กินกันแบบสามีภรรยาที่ฝ่ายชายต้องส่งผู้ใหญ่ไปสู่ขอหญิงสาว เมื่อผู้ใหญ่ฝ่ายหญิงยินยอมแล้วจึงกำหนดวันหมั้นและวันแต่งงานต่อไป การแต่งงานจะมีพิธีรดน้ำสังข์เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่ครอบครัวใหม่ และเป็นการประกาศให้สังคมรับรู้ถึงการอยู่กินแบบสามีภรรยา นอกจากนี้พิธีแต่งงานแล้วทั้งคู่จะต้องไปจดทะเบียนสมรสกัน ณ ที่ว่าการอำเภอ สำหรับต่างจังหวัด และ ณ สำนักงานเขตสำหรับกรุงเทพมหานคร เพื่อให้ถูกต้องตามกฎหมาย

9. สามีภรรยาควรยึดค่านิยมในการครองคู่แบบครอบครัวผัวเดียวเมียเดียว ครอบครัวแบบผัวเดียวเมียเดียวเป็นวัฒนธรรมทางเพศที่เหมาะสมและสอดคล้องกับหลักมนุษยธรรมและสิทธิมนุษยชน ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานและหลักประกันอันมั่นคงของชีวิตครอบครัวอย่างแท้จริง รวมทั้งมีความปลอดภัยต่อโรคเอดส์ อีกทั้งยังส่งผลต่อการเลี้ยงดูบุตรให้สมบูรณ์และได้รับการศึกษาอย่างเต็มที่ตามศักยภาพและความสนใจของบุตร

10. สามีภรรยาต้องไม่กระทำรุนแรงต่อกัน สามีบางคนเมื่อไม่พอใจหรือทะเลาะกันก็จะทำร้ายภรรยา ในทางตรงกันข้าม ภรรยาอาจทำรุนแรงต่อสามีก็ได้ แต่ก็จะมีน้อยกว่า นอกจากนี้การกระทำรุนแรงด้วยวาจาและการทอดทิ้งกันไม่ควรอย่างยิ่ง ถ้ามีปัญหาควรแก้กันด้วยสันติวิธีดีกว่า อาจเป็นเพราะสังคมในปัจจุบันสภาพสังคมที่ต้องแข่งขันอาจทำให้เกิดความเครียด อาจแสดงออกโดยการกระทำที่รุนแรง หลายรายถึงขั้นฆ่ากันตาย หรือฆ่าอีกฝ่ายแล้วตัวเองตายตาม นับเป็นความล้มเหลวที่น่าหดหู่อย่างยิ่ง ต้องพยายามให้กำลังใจซึ่งกันและกัน

เกาะรัตนโกสินทร์ (มหาวิทยาลัยศิลปากร. ศูนย์ข้อมูลเกาะรัตนโกสินทร์)

ที่ตั้งและอาณาเขต

เกาะรัตนโกสินทร์ตั้งอยู่บนแผ่นดินที่มีน้ำล้อมรอบในลักษณะเกาะ คือ มีขอบเขตอยู่ภายในพื้นที่ระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาทางตะวันตกกับคลองหลอด หรือคลองคูเมืองเดิมทางตะวันออก เกาะรัตนโกสินทร์ แบ่งออกเป็น 2 ชั้น คือ

- เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน คือ บริเวณที่มีอาณาเขตล้อมรอบด้วยแม่น้ำเจ้าพระยาและคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) มีพื้นที่ประมาณ 1.8 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,125 ไร่ ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงพระบรมมหาราชวัง เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

- เกาะรัตนโกสินทร์ชั้นนอก คือ บริเวณที่มีอาณาเขต ล้อมรอบด้วยคลองคูเมืองเดิม (คลองหลอด) แม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศเหนือ คลองรอบกรุง (คลองบாலำพู-คลองโองอ่าง) แม่น้ำเจ้าพระยาด้านทิศใต้ มีพื้นที่ประมาณ 2.3 ตารางกิโลเมตร หรือ 1,438 ไร่ ตั้งอยู่ในท้องที่แขวงชนะสงคราม แขวงบวรนิเวศ แขวงสำราญราษฎร์ แขวงศาลเจ้าพ่อเสือ แขวงเสาชิงช้า แขวงวัดราชบพิธ แขวงตลาดยอด และแขวงบูรพาภิรมย์ เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

ประวัติ ความเป็นมา

พื้นที่ตั้งเกาะรัตนโกสินทร์ ในอดีตคือตำบลบางกอกซึ่งมีพื้นที่ทั้งฝั่ง กรุงเทพมหานครและฝั่งธนบุรีรวมเป็นแผ่นดินผืนเดียวกันมาก่อน เป็นที่ตั้งถิ่นฐานของชุมชนมานานแล้ว ชุมชนนี้เจริญเติบโตและหนาแน่นขึ้นเป็นลำดับ พร้อม ๆ กับความเจริญรุ่งเรืองของอาณาจักรกรุงศรีอยุธยา นับแต่สมัยพระเจ้าอู่ทองทรงสถาปนากรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี เมื่อ พ.ศ. 1893 ชุมชนเมืองบางกอกนี้เจริญเติบโตขึ้นเนื่องจากเป็นเมืองที่อยู่ถัดมาจากเมืองพระประแดงซึ่งป็นเมืองด่านสำคัญที่รักษาพื้นที่บริเวณปากอ่าวไทย

แต่เดิมนั้นแม่น้ำเจ้าพระยามีลักษณะคดเคี้ยวมากซึ่งเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการติดต่อค้าขาย จึงเป็นเหตุให้พระมหากษัตริย์หลายพระองค์โปรดเกล้าฯ ให้ขุดคลองลัดขึ้นหลายช่วงเพื่อลดระยะทางการเดินเรือจากทะเลไปสู่กรุงศรีอยุธยา โดยเฉพาะในสมัยพระไชยราชาธิราชได้มีการขุดคลองลัดบางกอกขึ้นจากคลองบางกอกน้อยถึงคลองบางกอกใหญ่คือบริเวณ

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ท่าพระจันทร์ ข้างพระบรม มหาราชวัง ถึงท่าเตียนในปัจจุบัน เป็นสาเหตุให้แม่น้ำเปลี่ยนทิศทางจนคลองลัดขยายตัวกว้างออกกลายเป็นแม่น้ำ ส่วนเส้นทางแม่น้ำเดิมกลับแคบลงและตื้นเขินจนเปลี่ยนสภาพกลายเป็นคลองบางกอกน้อยและคลองบางกอกใหญ่ในเวลาต่อมา ส่งผลให้สภาพพื้นที่บริเวณนี้เปลี่ยนจากแผ่นดินผืนเดียวกันแยกออกเป็น 2 ผืน โดยมีแม่น้ำเจ้าพระยาผ่ากลางตั้งปัจจุบัน

ชุมชนเมืองบางกอกจึงเริ่มเปลี่ยนแปลงบทบาทจากหมู่บ้านสวนผลไม้และไร่นามาเป็นเมืองด่านสำคัญนับตั้งแต่ขุดคลองลัดแม่น้ำเสร็จเป็นเวลานานกว่า 300 ปี ตลอดสมัยกรุงศรีอยุธยา เมื่อเสียศรีกรุงศรีอยุธยาแก่พม่าใน พ.ศ. 2310 สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราชทรงกอบกู้อิสรภาพคืนมาและสถาปนาเมืองด่านสำคัญนี้ขึ้นเป็นเมืองหลวงของกรุงธนบุรีด้วยชัยภูมิที่เหมาะสมคือมีพื้นที่ใกล้ทะเลและมีป้อมปราการดีอยู่แล้ว สภาพภายในกำแพงเมืองฝั่งตะวันตกของพระนครธนบุรีมีชุมชนหนาแน่นกว่าส่วนอื่น ๆ ภายในพระนคร โดยเป็นที่ตั้งของพระราชวัง วังเจ้านาย คู และนิวาสนสถานของขุนนางผู้ใหญ่ รวมทั้งวัดสำคัญหลายวัด ส่วนภายในกำแพงพระนครฝั่งตะวันออกมีชุมชนเบาบาง ส่วนใหญ่เป็นที่อยู่ของชาวจีนและชาวญวนที่ถูกกวาดต้อนอพยพมา นอกกำแพงพระนครฝั่งนี้เป็นทุ่งนาปลูกข้าวเลี้ยงชาวเมืองเรียกว่าทะเลตม

เมื่อพระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราชเสด็จขึ้นครองราชย์ทรงย้ายราชธานีจากฝั่งตะวันตกมายังตะวันออก สถาปนากรุงรัตนโกสินทร์ขึ้นบนพื้นที่ที่ชาวจีนตั้งถิ่นฐานอยู่เดิม โดยโปรดให้ย้ายบ้านเรือนไปตั้งที่บริเวณใกล้วัดสามปลื้มและวัดสำเพ็ง (ปัจจุบันคือบริเวณวัดจักรวรรดิราชาวาสถึงวัดประทุมคงคา) มีการสร้างกำแพงเมือง ป้อมปราการป้องกันพระนคร โดยโปรดเกล้าฯ ให้เรือชากป้อมบางกอกเดิมกับกำแพงเมืองครั้งกรุงธนบุรีลงเพื่อขยายกำแพงเมือง ขุดคูพระนครใหม่และขุดคลองเพิ่ม ดังนี้

คลองคูเมืองเดิม ได้ขุดคลองโรงไหมที่มีอยู่เดิมทางด้านทิศเหนือของกรุงรัตนโกสินทร์ และคลองตลาดด้านทิศใต้เชื่อมกันตลอดคลองทำให้กรุงรัตนโกสินทร์มีสภาพเป็น “เกาะเมือง” มีน้ำล้อมรอบ

คลองรอบกรุง ได้ขุดคลองใหม่เชื่อมระหว่างคลองบางลำพูและคลองโอ่งอ่างเพื่อเป็นการขยายแนวเขตพระนครออกไป มีคลองเล็ก ๆ เชื่อมคลองรอบกรุงและคลองคูเมืองเดิมสองคลอง

เรียกว่าคลองหลอด เพราะมีลักษณะแนวตรงเหมือนหลอด ปัจจุบันคือคลองวัดเทพธิดาและคลอง
วัดราชบพิธ ทำให้พื้นที่โครงสร้างของเมืองแบ่งออกเป็น 2 ส่วนใหญ่ คือ

กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นใน คือ เขตกำแพงเมืองเก่า สมัยกรุงธนบุรีระหว่างคูเมืองเดิมกับ
แม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งของพระบรมมหาราชวัง

กรุงรัตนโกสินทร์ชั้นนอก คือ ที่ดินระหว่างคลองคูเมืองเดิมกับคลองรอบกรุง ซึ่งเดิมเป็นที่
รกร้างหรือเป็นไร่นามาก่อนเพราะเป็นเขตนอกกำแพงเมือง

กรุงรัตนโกสินทร์ยุคแรกมีพื้นที่ภายในกำแพงเมือง 2,589 ไร่ เป็นพื้นที่ในเขตชั้นใน
1,125 ไร่ และเขตชั้นนอก 1,464 ไร่ ความยาวของกำแพงเมืองโดยรอบพระนคร ประมาณ 7.2
กิโลเมตร ตามแนวกำแพงเมืองมีป้อม 14 ป้อม ประตูเข้าออกพระนคร 63 ประตู

การวางแผนการใช้ที่ดินเขตชั้นในดำเนินตามแบบอย่างกรุงศรีอยุธยา กล่าวคือที่ดินด้าน
เหนือน้ำของแม่น้ำเจ้าพระยาเป็นที่ตั้งพระราชวังบรรสถานมงคลของพระอนุชาคือสมเด็จพระบวร
ราชเจ้ากรมพระราชวังบวรสุรสิงหนาท หรือวังหน้า (ปัจจุบันคือที่ตั้งของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
โรงละครแห่งชาติ วิทยาลัยช่างศิลป์ และวิทยาลัยนาฏศิลป์) ส่วนที่ดินด้านใต้เป็นที่ตั้งของ
พระบรมมหาราชวังหรือวังหลวง วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ระหว่างวังหน้าและวังหลวงคือวัด
มหาธาตุ หลังวัดมหาธาตุเป็นทุ่งพระเมรุหรือท้องสนามหลวง ถัดไปเป็นที่ตั้งของศาลหลวง วัง
เจ้านาย โรงม้าหลวง ตึกดิน ลงไปตามลำดับ ด้านหลังพระบรมมหาราชวังและวัดพระเชตุพน
วิมลมังคลารามเป็นที่ตั้งของกรมพระนครบาล คู่ง และหอกลอง ด้านหน้าของวัดพระเชตุพนฯ เป็น
วังท่าเตียน ส่วนพื้นที่ระหว่างกำแพงวังด้านใต้กับวัดพระเชตุพนฯ นั้น เป็นบ้านเรือนของเสนาบดี
ชั้นผู้ใหญ่ เขตชั้นนอกเป็นที่อยู่ของข้าราชการบริพารและข้าราชการชั้นผู้น้อย ตลอดจนราษฎรพากัน
มาจับจองเพื่อตั้งบ้านเรือน ซึ่งมีความหนาแน่นทวีขึ้นเป็นลำดับตามระยะเวลาที่ผ่านมาไป

ชุมชนต่าง ๆ ในระยะแรกสามารถแยกออกได้ตามเชื้อชาติเพราะเป็นชาวต่างด้าวเสีย
ส่วนใหญ่ โดยภายในกำแพงเมืองนั้น พวกชาวเขมรอยู่ริมคลองรอบกรุงเยื้องปากคลองหลอด พวก
มอญอยู่แถบสะพานมอญ และพวกมลายูอยู่แถบหน้าวัดชนะสงครามและริมคลองหลอด

ในรัชสมัยพระพุทธเลิศหล้านภาลัยมีความเปลี่ยนแปลงทางกายภาพเพียงเล็กน้อย ที่
สำคัญคือมีการขยายเขตพระบรมมหาราชวังออกไปทางทิศใต้อีก 20 ไร่ครึ่ง จนเกือบจดกับเขตวัด
พระเชตุพนฯ ในปี พ.ศ. 2361 ซึ่งเดิมเป็นที่ตั้งบ้านเรือนเสนาบดีเก่าสมัยพระบาทสมเด็จพระพุทธ

ยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช โปรดให้ตัดถนนสายใหม่คั่นเขตระหว่างพระบรมมหาราชวังและวัดพระเชตุพนฯ ชื่อ ถนนท้ายวัง ซึ่งมีความสำคัญในการ บรรจบกับถนนสายเดิมทำให้ขบวนแห่สามารถเคลื่อนรอบกำแพงพระบรมมหาราชวังได้ดังเช่นปัจจุบัน

ต่อมาพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดให้มีการก่อสร้างและบูรณะซ่อมแซมอาคารสำคัญในพระบรมมหาราชวังและวัดพระศรีรัตนศาสดารามจำนวนมาก ส่วนวัดต่าง ๆ ที่โปรดให้ปฏิสังขรณ์นั้นมีหลายวัดที่โปรดให้เปลี่ยนชื่อให้เหมือนวัดในกรุงศรีอยุธยา และโปรดให้สร้างพระเจดีย์ใหญ่คือเจดีย์ภูเขาทองขึ้นที่ภายนอกเขตกำแพงเมืองบริเวณปากคลองมหานาคต่อกับคลองรอบกรุงเช่นที่กรุงศรีอยุธยาอีกด้วย เจดีย์ภูเขาทองได้กลายเป็น LAND MARK ที่สำคัญอย่างหนึ่งของกรุงรัตนโกสินทร์ตราบจนถึงทุกวันนี้

เมื่อพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นครองราชย์ได้ทรงเปลี่ยนนโยบายการปกครองประเทศ โดยทรงยอมรับอิทธิพลจากประเทศที่พัฒนาแล้วโดยเฉพาะประเทศในทวีปยุโรปมากขึ้น การติดต่อทางการค้าและการเมืองกับต่างประเทศขยายตัวอย่างกว้างขวางและมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพของกรุงรัตนโกสินทร์ครั้งสำคัญ เนื่องจากประชากรเพิ่มจำนวนมากขึ้นตามระยะเวลาที่ผ่านไปเมื่อเทียบกับตอนสร้างกรุง ทำให้อาณาเขตพระนครที่กำหนดไว้แต่เดิมคับแคบลง จึงโปรดให้ขยายพื้นที่พระนครออกไปถึงแนวคลองผดุงกรุงเกษม ไม่มีกำแพงเมืองมีแต่ป้อม 7 ป้อม ทำให้พื้นที่กรุงรัตนโกสินทร์ขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 4,000 ไร่ ชุมชนชาวจีนซึ่งถูกอพยพย้ายออกมาเมื่อครั้งเริ่มสร้างกรุงได้สร้างความตื่นตัวโดยเฉพาะด้านการค้าให้กับพื้นที่ที่ขยายตัวออกไปนี้ แม่คลุมบริเวณริมแม่น้ำเจ้าพระยานับตั้งแต่คลองรอบกรุงไปจนถึงคลองผดุงกรุงเกษม ต่อจากชุมชนจีนไปทางใต้เป็นที่ตั้งสถานกงสุลของชาติต่าง ๆ จากยุโรป ครองพื้นที่กระจายต่อจากริมแม่น้ำลึกเข้าไปทางทิศตะวันออกของกรุงรัตนโกสินทร์ พัฒนาการด้านการตั้งถิ่นฐานของชุมชนเหล่านี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจากชุมชนในน้ำมาเป็นชุมชนบนบก โดยโปรดให้ตัดถนนขึ้นตามความต้องการของชาวจีนและชาวยุโรปเช่น ถนนเจริญกรุง ถนนตรง (พระรามที่ 4) ถนนสีลม ถนนเฟื่องนคร และถนนบำรุงเมือง สองฝากถนนสายต่าง ๆ โปรดให้สร้างตึกแถวเป็นห้องแถวสูง 1-2 ชั้น เพื่อให้เช่าทำการค้าขาย ลักษณะเช่นนี้จึงทำให้เกิดชุมชนใหม่บนบกเป็นครั้งแรกของเกาะรัตนโกสินทร์

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวซึ่งตรงกับยุคปฏิวัติอุตสาหกรรมของยุโรปในคริสต์ศตวรรษที่ 19 กรุงรัตนโกสินทร์ซึ่งได้รับการยกฐานะขึ้นเป็นมณฑล ชื่อ มณฑลกรุงเทพมหานคร มีการปรับปรุงและขยายตัวให้ทันสมัยและทันสมัยรับความเปลี่ยนแปลงในยุคนี้ โดยโปรดให้ขยายและปรับปรุงถนนสายเดิม และสร้างถนนราชดำเนินทั้งสายนอก สายกลาง และสายใน เพื่อเชื่อมการติดต่อระหว่างพระราชวังดุสิตที่ทรงสร้างขึ้นใหม่บริเวณทางเหนือกรุงรัตนโกสินทร์และพระบรมมหาราชวัง ทำให้เกิดงานออกแบบชุมชนเมืองขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทย

นอกจากนี้ยังสร้างสะพานด้วยคอนกรีตเสริมเหล็ก ประดับด้วยเหล็กหล่อเป็นลวดลายวิจิตรตามแบบฉบับงานสถาปัตยกรรมยุโรปยุคฟื้นฟูวัฒนธรรมที่มีอิทธิพลงานก่อสร้างทุกประเภทในสมัยนั้น คูคลองต่าง ๆ ก็ได้รับการทำนุบำรุง โดยการปลูกต้นไม้ริมทางสัญจรอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย รวมทั้งก่อสร้างอาคารร้านค้าให้ดูกลมกลืนไม่ฉีกกันมาก ช่วยส่งเสริมความเป็นระเบียบเรียบร้อยแก่เมือง

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว การใช้ที่ดินประเภทต่าง ๆ ของกรุงรัตนโกสินทร์ ขยายตัวออกไปโดยปราศจากการวางแผน มีการขยายตัวของชุมชนต่าง ๆ เกิดเป็นย่านธุรกิจขึ้น เช่น ย่านการค้าของชาวจีนที่เยาวราช ย่านคนไทยที่บางลำพู ย่านธุรกิจของฝรั่งที่บางรัก ย่านอุตสาหกรรมตามฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยา และย่านเกษตรกรรมทางตอนเหนือของเมืองพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวโปรดตัดถนนและสร้างสะพานเพิ่มเติมจากสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รวมทั้งสร้างพระที่นั่งภายในพระบรมมหาราชวังเพิ่มเติมอีกจำนวนหนึ่ง โดยไม่มีการขยายเขตเมืองออกไปอีก แต่ได้ทรงขยายเขตพระราชวังสวนดุสิตและสร้างพระตำหนักจิตรลดารโหฐานขึ้นเป็นที่ประทับของพระองค์เองและของพระมหากษัตริย์ในรัชกาลต่อมา

การจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินใหม่ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ส่งผลกระทบต่อเริ่มมีการแบ่งพื้นที่การปกครองในกรุงรัตนโกสินทร์ออกเป็นอำเภอต่าง ๆ ชั้นในและชั้นนอก พื้นที่เขตชั้นในนั้นก็คือนพื้นที่เพียงเท่าที่มีการขยายถนนออกไปในรัชกาลที่ 5 และรัชกาลที่ 6 เท่านั้น

ในรัชกาลสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลนั้น ทรงครองราชย์เพียงระยะเวลาสั้น ๆ ทั้งสองพระองค์ ประกอบกับเป็นช่วงเศรษฐกิจตกต่ำ ทำ

ให้ลักษณะทางกายภาพของกรุงรัตนโกสินทร์แทบไม่แตกต่างกันนัก ในช่วง 2 รัชกาลนี้ไม่มีการก่อสร้างพระราชวังหรือวังเจ้านายเพิ่มขึ้น ชุมชนส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนที่อยู่ตำแหน่งเดิม โดยมีการเปลี่ยนแปลงเรื่องขอบเขตและความหนาแน่นต่างไปจากเดิมบ้าง การก่อสร้างอาคารใหม่มีน้อยกว่าในเขตชั้นนอก ๆ เพราะพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ตั้งของหน่วยราชการและวัดต่าง ๆ เกือบทั้งสิ้น ที่อยู่อาศัยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็นตึกแถวใช้ชั้นล่างประกอบการค้าและพักอาศัยที่ชั้นบน ที่อยู่อาศัยเหล่านี้มีอายุค่อนข้างมาก กำแพง ป้อมปราการ หมดความสำคัญในการป้องกันรักษาพระนคร ประกอบกับมีสภาพชำรุดทรุดโทรมพังลงบ้าง จึงรื้อกำแพงเมืองตั้งแต่ท่าช้าง วังหน้า จนถึงป้อมพระสุเมรุ ในรัชกาลที่ 7 เพื่อขยายถนนพระอาทิตย์ ปัจจุบันเหลือเพียงป้อมพระสุเมรุ ป้อมมหากาฬ กำแพง และประตูเมืองหน้าวัดบวรนิเวศเท่านั้น

รัชสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สภาพกรุงเทพฯ โดยรวมมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ตัวเมืองขยายออกไปอย่างกว้างขวาง แต่ความเปลี่ยนแปลงนี้มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพกรุงรัตนโกสินทร์ไม่มากนัก ที่ดินรอบนอกคลองคูเมืองเดิมส่วนใหญ่เป็นอาคารพาณิชย์ ได้แก่ อาคารศูนย์การค้า และห้างสรรพสินค้า และอาคารพาณิชย์-พักอาศัย ซึ่งมีการรวมตัวของกิจกรรมประเภทเดียวกัน แบ่งเป็นย่าน ๆ อย่างชัดเจน บริเวณย่านการค้าที่สำคัญ ๆ ได้แก่ ย่านวังบูรพาและพาหุรัด ย่านบ้านหม้อ ย่านปากคลองตลาด ย่านคลองถม ย่านร้านค้าหลังกระทรวงกลาโหม เป็นต้น สำหรับหน่วยงานราชการในสมัยรัชกาลที่ 9 มีสถานที่ราชการเพิ่มขึ้นจำนวนมากทั้งหน่วยงานที่ตั้งใหม่และการขยายหน่วยงานเดิม

ในปี 2520 ทางราชการจึงได้กำหนดชื่อ “เกาะรัตนโกสินทร์” ขึ้น ด้วยมีวัตถุประสงค์จะกำหนดไว้เป็นเขตปรับปรุงปฏิสังขรณ์ครั้งใหญ่ เพราะถือว่าเป็นอาณาเขตกรุงเทพมหานคร หรือกรุงรัตนโกสินทร์ระยะแรกเริ่ม

ความสำคัญต่อชุมชน (กรมส่งเสริมวัฒนธรรม .กระทรวงวัฒนธรรม. แหล่งข้อมูล

http://kanchanapisek.culture.go.th/thai/index.php?option=com_content&view=article&id)

ปัจจุบันเกาะรัตนโกสินทร์เป็นแหล่งมรดกทางวัฒนธรรมอันทรงคุณค่า โดยเฉพาะเกาะรัตนโกสินทร์ชั้นใน ซึ่งเป็นที่ตั้งของปราสาทราชวังและวัดวาอารามที่สำคัญ และเป็นแหล่งสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญของชาวต่างชาติ

ลักษณะทางสถาปัตยกรรม

สถาปัตยกรรมบนเกาะรัตนโกสินทร์แบ่งออกเป็น 3 สมัยคือ สมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น ประมาณ พ.ศ. 2325 - 2349 เป็นการฟื้นฟูศิลปกรรมแบบอยุธยาตอนปลาย แต่ในสมัยรัชกาลที่ 3 ได้ยกอิทธิพลศิลปะจีนเข้ามาผสมผสาน สมัยที่ 2 ได้รับอิทธิพลจากชาวตะวันตกดังเช่น พระที่นั่งจักรีมหาปราสาท พระที่นั่งอนันตสมาคม และสมัยที่ 3 คือ สมัยปัจจุบันสถาปัตยกรรมจะเป็นรูปแบบตะวันตกสมัยใหม่มีอาคารต่าง ๆ สูง และเป็นสากล

เส้นทางเข้าสู่สถานที่สำคัญ

เกาะรัตนโกสินทร์ เป็นใจกลางของกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นเมืองหลวง หากจังหวัดทางภาคใต้ของประเทศใช้ถนนพระปิ่นเกล้าข้ามสะพานพระปิ่นเกล้า มาจากสายเหนือหรือตะวันออกทางด่วนที่ยมราชเลี้ยวเข้าถนนราชดำเนินนอก

รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาคำนิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัยของรัฐ โดย สร้อยวัลย์ สุขดา ปี พ.ศ. 2543 ทำการศึกษาเปรียบเทียบคำนิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิงและนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกับนักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค โดยกลุ่มตัวอย่างเป็น นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 4 คณะครุศาสตร์หรือศึกษาศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ จำนวน 478 คน เพศชาย 164 คน และเพศหญิง 314 คน ผลการศึกษา พบว่า

1. โดยรวมนักศึกษามีคำนิยมทางเพศในเชิงบวก คิดเป็นร้อยละ 90.8 ซึ่ง ได้แก่ เรื่องดังต่อไปนี้ ผู้ชายต้องการคู่สมรสที่เป็นสาวพรหมจรรย์ หญิงชายไม่ควรมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงานของหญิงไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมไทย การเสียตัวของหญิงถือเป็นสิ่งเสียหาย การรักษาความบริสุทธิ์ของหญิงเป็นสิ่งสำคัญ และหญิงสาวที่ตั้งครรภ์เนื่องจากถูกข่มขืนควรทำแท้งได้หากหญิงนั้นยินยอม เป็นต้น

2. ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เคยเที่ยวสถานเริงรมย์มากที่สุด คือ ร้อยละ 78.5 รองลงมาคือ การดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 74.5 การใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 52.9 และเคยแต่งกายล่อแหลม ร้อยละ 28.5

3. เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครกับนักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค พบว่า นักศึกษามีค่านิยมทางเพศแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาหญิงมีค่านิยมทางเพศดีกว่านักศึกษาชาย และนักศึกษาที่อยู่ในมหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครมีค่านิยมทางเพศดีกว่านักศึกษาที่อยู่มหาวิทยาลัยในภูมิภาค

รายงานผลการสำรวจ เรื่อง “ความคิดและพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น : กรณีศึกษาเปรียบเทียบในมุมมองของวัยรุ่นที่อยู่ในระบบการศึกษาสายสามัญ (มัธยมปลาย) และสายอาชีพ (ปวช.)” โดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ โดยทำการสำรวจความคิดเห็นของกลุ่มวัยรุ่น ได้แก่ วัยรุ่นที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) จำนวน 1330 ตัวอย่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่วันที่ 18 ตุลาคม – 8 พฤศจิกายน 2545 ผลการสำรวจวัยรุ่นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 63.5 ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 36.5 ศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.7 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 45.3 เป็นเพศชาย กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 63.0 อายุ 16-17 ปี รองลงมา อายุ 14-15 ปี และ อายุ 18 ปีขึ้นไป มีจำนวนเท่ากัน คือร้อยละ 18.5 โดยในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 16.2 สูบบุหรี่ ร้อยละ 35.9 ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ร้อยละ 3.3 เคยใช้ยาเสพติด เรื่องประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 17.2 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม ร้อยละ 1.7 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน ร้อยละ 0.8 เคยมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามและเพศเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างจำนวนมากสุดร้อยละ 29.0 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 15 ปี รองลงมา ร้อยละ 28.2 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 16 ปี ส่วนใหญ่กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 65.3 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับแฟน รองลงมา ร้อยละ 13.5 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก และร้อยละ 13.1 มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับเพื่อนวัยเดียวกัน กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 49.9 เต็มใจหรือตั้งใจมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 42.3 ไม่แน่ใจในความเต็มใจหรือตั้งใจมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนจำนวนครั้งของการมีเพศสัมพันธ์ในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา

พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 4.03 ไม่เกิน 2 ครั้ง รองลงมาร้อยละ 24.5 มีเพศสัมพันธ์ 3-5 ครั้งในรอบ 3 เดือนที่ผ่านมา และเรื่องการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ พบว่ากลุ่มตัวอย่างจำนวนมากที่สุดคือ ร้อยละ 41.1 ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์เป็นบางครั้ง รองลงมาร้อยละ 20.5 ใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ทุกครั้ง ส่วนเรื่องความคิดที่จะแต่งงานกับบุคคลที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย พบว่า ส่วนใหญ่ร้อยละ 41.0 คิดที่จะแต่งงาน ร้อยละ 34.5 ไม่มีความเห็น และร้อยละ 24.5 ไม่คิดที่จะแต่งงานด้วย เรื่องการรับทราบของพ่อแม่เรื่องตนเองมีเพศสัมพันธ์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ ร้อยละ 62.2 ไม่ทราบ ร้อยละ 23.2 ทราบ และร้อยละ 10.6 ไม่แน่ใจ

การศึกษาค่านิยมทางเพศและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักศึกษาในมหาวิทยาลัย เอกชน กรุงเทพมหานคร ของ ศักดา สามูล โดยศึกษาค่านิยม พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มหาวิทยาลัยเอกชน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาระดับชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยเอกชน ในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 500 คน เพศชาย 250 คน เพศหญิง 250 คน โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัย พบว่า

1. ด้านค่านิยมทางเพศ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 86.8 มีค่านิยมทางเพศทิศทางบวก ในข้อความค่านิยมทางเพศด้านลบ ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศหลายคน เป็นการแข่งขันเพื่อแสดงความสามารถในด้านเพศ การถูกเนื้อต้องตัวกับคนรักจนถึงขั้นกอดจูบ เป็นสิ่งที่ทำได้อย่างเปิดเผยในที่สาธารณะ และการใช้ถุงยางอนามัยใช้เพื่อการคุมกำเนิดอย่างเดียวเท่านั้น
2. ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ร้อยละ 97.2 เคยดื่มสุราหรือเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ เคยเที่ยวสถานบันเทิงร้อยละ 88.4 และมีการใช้สื่อกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ ร้อยละ 76.8
3. เมื่อเปรียบเทียบค่านิยมทางเพศระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง พบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่เพศหญิงมีค่านิยมทางเพศดีกว่าเพศชาย

การสำรวจภาคสนาม เรื่อง “ประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน กรณีศึกษาตัวอย่างเยาวชนที่มีอายุระหว่าง 15-25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร

และปริมาณพล” ดำเนินโครงการสำรวจในเดือนตุลาคม 2547 จำนวนทั้งสิ้น 1,627 ตัวอย่าง ผลสำรวจพบว่า ตัวอย่างส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 61.7 มีประสบการณ์ด้านการมีแฟน/คนรัก โดยร้อยละ 37.5 เคยมีแฟน/คนรักมากกว่า 1 คน ประเด็นที่น่าสนใจคือ ตัวอย่างร้อยละ 11.2 เคยมีแฟน/คนรักมากกว่า 4 คน (5 คนขึ้นไป) เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับพฤติกรรมผู้สาวต่างๆ เริ่มจากการจับมือถือแขน จนถึงขั้นมีเพศสัมพันธ์ พบว่า ตัวอย่างที่สำรวจให้การยอมรับจับมือถือแขน การควงแขน และการโอบไหล่หรือเอวกับแฟน/คนรัก และเพื่อนอย่างชัดเจน ส่วนผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ เช่น ผับ เคาท์ และห้างสรรพสินค้า พบว่า ประมาณครึ่งหนึ่ง คือร้อยละ 52.9 ให้การยอมรับการจับมือ ขณะที่ยังร้อยละ 40.2 ยอมรับการควงแขน เมื่อพิจารณาพฤติกรรมตั้งแต่ระดับการกอดจูบไปจนถึงมีเพศสัมพันธ์ ตัวอย่างจำนวนไม่น้อยมีทัศนคติยอมรับการกอดจูบ การลูบคลำ/สัมผัสของสงวน และการมีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรักโดยคิดเป็นร้อยละ 29.0 32.4 และร้อยละ 46.9 ตามลำดับ ที่น่าสนใจอย่างยิ่ง คือร้อยละ 13.9 ระบุว่ายอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่างๆ เช่น ผับ เคาท์ และห้างสรรพสินค้า สำหรับความเห็นเกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ในลักษณะต่างๆ พบว่า ตัวอย่างถึงร้อยละ 17.6 ระบุว่า ยอมรับการมีเพศสัมพันธ์กับกิ๊ก/คนอื่น (ในขณะที่มีแฟน/คนรัก) ขณะที่ร้อยละ 4.7 ยอมรับได้กับความสัมพันธ์แบบแลกเปลี่ยนคู่นอน

ผลการสำรวจยังพบว่า ตัวอย่างร้อยละ 42.4 เคยมีประสบการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ โดยกลุ่มดังกล่าวถึงร้อยละ 60.8 เคยมีเพศสัมพันธ์มากกว่า 1 คน และเพศชายมีแนวโน้มมีเพศสัมพันธ์กับคนจำนวนมากกว่าเพศหญิง ส่วนการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ส่วนใหญ่ร้อยละ 83.6 ระบุว่า มีเพศสัมพันธ์กับแฟนหรือคนรัก (ยังไม่แต่งงาน) ด้านปัญหาที่เคยประสบ ร้อยละ 16.1 ประสบปัญหาการตั้งครรภ์ที่ไม่พึงประสงค์ เมื่อสอบถามต่อไปถึงผู้ที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเรื่องทางเพศ ร้อยละ 61.2 ปรึกษาเพื่อน ร้อยละ 48.9 ปรึกษาแฟน/คนรัก ขณะที่ร้อยละ 28.0 ปรึกษาพ่อหรือแม่

การศึกษา เรื่อง การใช้สื่ออินเทอร์เน็ตเพื่อเผยแพร่ความรู้เรื่องเพศศึกษาและเนื้อหาทางเพศที่เหมาะสมแก่เด็กและเยาวชน โดย พิชัย นิรมานสกุล คณะนิเทศศาสตร์ สาขาวิชาการประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาพฤติกรรม การเปิดรับ และความต้องการข้อมูลเรื่องเพศทางสื่ออินเทอร์เน็ต ศึกษาลักษณะการนำเสนอเนื้อหาของ

เว็บไซต์ทางเพศที่เป็นที่นิยม และศึกษาความคิดเห็นของผู้ตอบปัญหาเว็บไซต์ทางเพศถึงคุณลักษณะของเว็บไซต์ทางเพศที่ดีและเหมาะสมกับเด็กและเยาวชน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เด็กและเยาวชนที่มี เพศ อายุ การศึกษา รายได้ตนเอง และลักษณะการอยู่อาศัย ที่แตกต่างกัน มีความต้องการความรู้เรื่องเพศศึกษาและเนื้อหาทางเพศอื่น ๆ ทางสื่ออินเทอร์เน็ตแตกต่างกันที่ระดับ 0.01

2. เด็กและเยาวชนที่มี การศึกษา อาชีพหลักของบิดา อาชีพหลักของมารดา รายได้ครอบครัว รายได้ตนเอง และลักษณะการอยู่อาศัยที่แตกต่างกัน มีพฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารเรื่องเพศศึกษาและเนื้อหาทางเพศผ่านสื่ออินเทอร์เน็ต แตกต่างกัน โดยวิธีที่เปิดรับข้อมูลเรื่องเพศทางสื่ออินเทอร์เน็ตที่นิยมที่สุด คือการที่เพื่อนๆหรือคนรู้จักแนะนำเว็บไซต์ทางเพศให้เข้าชม และเว็บไซต์ทางเพศที่นิยมเปิดรับมากที่สุดคือ เว็บไซต์กระปุกดอทคอมหรือใต้ดิน

3. ความต้องการความรู้เรื่องเพศของชายและหญิงแตกต่างกัน โดยหญิงต้องการความรู้เรื่องการดูแลตนเอง การดำเนินชีวิตและครอบครัวมากที่สุด ในขณะที่ชายต้องการความรู้เรื่องเพศสัมพันธ์ และสิ่งยั่วยวนต่างๆ มากกว่า

4. เนื้อหาทางเพศทางอินเทอร์เน็ตที่เด็กและเยาวชนมีความพึงพอใจปานกลาง คือการใช้ชีวิตครอบครัว การดำเนินชีวิตเรื่องเพศ เพศกับปัญหาสังคม เพศสัมพันธ์ การดูแลสุขภาพทางเพศ การคุมกำเนิด สิ่งยั่วยวนทางเพศ โรคทางเพศ ระบบสืบพันธุ์ และการตั้งครรรภ์ โดยมีความสัมพันธ์กับความต้องการความรู้เรื่องเพศศึกษาและเนื้อหาทางเพศทางอินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีความสัมพันธ์อย่างในระดับสูง

5. เนื้อหาทางเพศบนอินเทอร์เน็ตที่เด็กและเยาวชนคิดว่าความเหมาะสมในระดับปานกลางนั้น เหมือนกับเนื้อหาทางเพศที่ตนเองพึงพอใจ ยกเว้น สิ่งยั่วยวนทางเพศเท่านั้น ที่คิดว่ามีความเหมาะสมน้อย โดยมีความสัมพันธ์ในระดับสูงกับความพึงพอใจเนื้อหาทางเพศและเพศศึกษาทางอินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

6. รูปแบบการนำเสนอของเว็บไซต์ทางเพศมีการใช้รูปแบบกระหู่หรือปัญหาถามตอบมากที่สุด รองลงมาคือ ข่าวหรือบทความ เรื่องเล่าหรือประสบการณ์ และภาพประกอบ ส่วนประเด็นเนื้อหาทางเพศที่นำเสนอผ่านเว็บไซต์ทางเพศอยู่ในระดับมาก คือพฤติกรรมเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ และการดำเนินชีวิตเรื่องเพศ

7. เว็บไซต์ที่นำเสนอเนื้อหาทางเพศในปัจจุบัน ยังไม่เพียงพอ และนำเสนอเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ลักษณะของเว็บไซต์ทางเพศที่ดีคือ ต้องคำนึงถึง บรรทัดฐานทางกฎหมาย สังคม และวัฒนธรรม ต้องไม่ใช่ถ้อยคำที่รุนแรง และปลุกเร้าอารมณ์เพศ ต้องนำเสนอเนื้อหาทางเพศที่เพียงพอต่อความต้องการของเด็กและเยาวชน ต้องมีผู้เชี่ยวชาญทางเพศศึกษาที่สามารถให้คำปรึกษา ต้องมีการออกแบบเว็บไซต์ที่ดูน่าสนใจและตรงต่อความต้องการของเด็กและเยาวชน

แนวทางการนำเสนอเนื้อหาทางเพศผ่านเว็บไซต์ คือ ควรปรับปรุงเนื้อหา และนำเสนอเนื้อหาเรื่องเพศให้เด็กและเยาวชนอยากรู้ ต้องมีหน่วยงานที่มีความสามารถในการจัดทำเว็บไซต์ทางเพศ ต้องมีการนำกลยุทธ์ทางการสื่อสารมาใช้สร้างความน่าสนใจให้กับเว็บไซต์ และต้องมีการจัดพื้นที่เพื่อแสดงความคิดเห็นหรือเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะกลุ่มเกณฑ์ที่ใช้พิจารณาตัดสินใจ เนื้อหาทางเพศ ควรพิจารณาจากการระดมความคิดเห็น การอาศัยความร่วมมือจากหน่วยงานหลายฝ่าย และอาศัยความรับผิดชอบจากคนในสังคม

โครงการวิจัย การศึกษาความรู้เจตคติ และพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นไทย สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.) มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับความรู้ เจตคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมสุขภาพทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ของเยาวชนไทย ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจภาคตัดขวางเยาวชนชายหญิงที่มีอายุระหว่าง 10-24 ปี จำนวน 5,996 คน ในเขตกรุงเทพฯ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น โดยสำนักงานสถิติแห่งชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามเรื่องความรู้ เจตคติ ความเชื่อ และพฤติกรรมทางเพศของเยาวชนไทย ที่คณะผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถาม Illustrative Core Instruments ขององค์การอนามัยโลก ร่วมกับการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการจัดสนทนากลุ่มย่อย จำนวน 2 กลุ่มคือ กลุ่มนักเรียนหญิงชาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 19 คน และกลุ่มมัธยมศึกษาตอนปลายจำนวน 12 คน ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง และสัมภาษณ์เชิงลึกกรณีศึกษาวัยรุ่นหญิงชายจำนวน 5 ราย และรวมถึงคู่ที่มีเพศสัมพันธ์ด้วย ในชุมชนแห่งหนึ่ง ในเขตราชเทวี กรุงเทพฯ นิกร ดุสิตสิน หัวหน้าโครงการวิจัย) เปิดเผยว่า วัยรุ่นเป็นระยะเปลี่ยนผ่านจากวัยเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ รวมถึงพัฒนาการทางเพศ การตัดสินใจในช่วงวัยนี้จะมีผลต่อคุณภาพชีวิตในอนาคต โดยเฉพาะในเรื่องของพฤติกรรมทางเพศ ซึ่งทำให้เยาวชนเป็น

กลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี/ เอดส์ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์อื่นๆ รวมถึงการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สำหรับผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเยาวชนทั้งหมด 5,996 คน แบ่งเป็นในเขตกรุงเทพฯ ร้อยละ 20.6 ภาคเหนือ ร้อยละ 20.8 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ร้อยละ 14.7 ภาคกลาง ร้อยละ 27.3 และภาคใต้ ร้อยละ 16.6 เป็นเพศชาย ร้อยละ 45.1 เพศหญิงร้อยละ 54.9 มีอายุเฉลี่ยในเพศชาย 16.48 ปี อายุเฉลี่ยในเพศหญิง 16.40 ปี กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 80 มีสถานภาพโสด มากกว่าร้อยละ 70 เป็นเยาวชนที่กำลังศึกษาอยู่ เป็นการศึกษาในระบบโรงเรียนภาครัฐ เยาวชนพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ร้อยละ 57.9 อยู่กับแฟน/คู่อภิเษก ร้อยละ 21.9 สถานภาพสมรสของบิดามารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 74.7 เยาวชนเคยได้รับความรู้เพศศึกษาจากโรงเรียน ร้อยละ 90 แต่ไม่มีความรู้เรื่องอาการของโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในเพศชายและเพศหญิง และยังคงต้องการเนื้อหาความรู้เพิ่มเติมในเรื่องภัยอันตรายทางเพศ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/ เอชไอวี/ เอดส์ ทักษะชีวิต การคบเพื่อนต่างเพศและการเลือกคู่อภิเษก การมีเพศสัมพันธ์ และวิธีคุมกำเนิด

จากการตอบคำถามของเยาวชนเกี่ยวกับสุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ พบว่า มีคะแนนความรู้เรื่องถุงยางอนามัย/ โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ในระดับน้อย ร้อยละ 57.7 และมีคะแนนความรู้เรื่องเพศศึกษาในระดับร้อยละ 62.8

เยาวชนส่วนใหญ่มีเจตคติเชิงบวกในเรื่องโอกาสที่เอื้ออำนวยต่อการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 72.4 การชักชวนของกลุ่มเพื่อน ร้อยละ 56.9 และการใช้ถุงยางอนามัย ร้อยละ 76 ส่วนเรื่องความเป็นชายหญิง/ เพศสภาวะนั้นมีความรู้สึกเชิงลบ ร้อยละ 86.3 นอกจากนี้มีเจตคติเป็นกลางต่อเรื่องการใช้กำลังเพื่อที่จะมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 51 และการทำแท้ง ร้อยละ 71.3 เยาวชนมากกว่าร้อยละ 80 เป็นกลุ่มที่ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ และมีความคิดเห็นที่ด้วยในเรื่องการรักษาพรหมจรรย์ก่อนแต่งงาน และวัยรุ่นควรป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/ เอชไอวี/ เอดส์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ สำหรับอายุเฉลี่ยที่เริ่มมีการเปลี่ยนแปลงทางเพศในเพศหญิงคือ 12.69 ปี ส่วนในเพศชาย 13.62 ปี เยาวชน 1 ใน 3 ที่กำลังศึกษาอยู่เคยมีเพศสัมพันธ์แล้ว อายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเพศชายในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก 16.75 ปี ส่วนเพศหญิงคือ 18.01 ปี โดยเพศชายมีอายุเฉลี่ยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกน้อยกว่าเพศหญิง คู่ที่มีเพศสัมพันธ์ด้วยในเพศชายมีอายุเฉลี่ย 16.75 ปี ส่วนเพศหญิง 21.19 ปี ร้อยละ 60 มีเพศสัมพันธ์กับคู่อภิเษก/ แฟน/ เพื่อนสนิท และไม่มีการใช้ถุงยางอนามัยในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ร้อยละ 50

ปัจจุบันมีการใช้ถุงยางอนามัยเหลือเพียงร้อยละ 25 จากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพพบว่า เยาวชนในสถานศึกษา และในชุมชน ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางเพศไปในทางเดียวกันคือ การที่เด็กวัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ปัจจัยที่ทำให้วัยรุ่นมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรนี้ มีพื้นฐานมาจากการเลี้ยงดูของครอบครัว การสื่อสารภายในครอบครัว อิทธิพลของกลุ่มเพื่อน มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมค่อนข้างต่ำ และสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อและเสริมให้มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ปลอดภัย ซึ่งถือว่าเป็นกลุ่มเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบอันได้แก่ การตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ นำไปสู่การทำแท้งเถื่อน โรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/ เอชไอวี/ เอดส์ สุขภาพร่างกายและจิตใจของทั้งมารดาและทารกอ่อนแอ ความไม่พร้อมของวัยรุ่นในการทำหน้าพ่อแม่อย่างครบถ้วน เป็นภาระของคนในครอบครัวในการรับเลี้ยงดูทารก เป็นต้น

ในการสำรวจภาคสนามพบว่า เยาวชนไม่เคยไปขอรับการให้การศึกษาสุขภาพทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์มากถึงร้อยละ 91.5 สาเหตุที่วัยรุ่นไม่ไปใช้บริการเนื่องจาก คิดว่าตนเองไม่มีปัญหา ร้อยละ 39.5 และ มีความรู้สึกอาย ไม่กล้าเข้าไปใช้บริการ ร้อยละ 39.2 ส่วนรูปแบบการให้การศึกษาสุขภาพทางเพศ และอนามัยการเจริญพันธุ์ที่พึงประสงค์คือ การให้การศึกษาแบบรายบุคคล ร้อยละ 50 ซึ่งสอดคล้องกับกรณีศึกษาทั้ง 5 กรณีที่ไม่ไปใช้บริการ เพราะรู้สึกอาย

นิกธ ก่อสรูปว่า ผลการสำรวจข้อมูลพื้นฐานทำให้ทราบขนาดและปริมาณของปัญหา ส่วนผลการวิจัยเชิงคุณภาพทำให้เข้าใจความหมายเกี่ยวกับบริบท และ/หรือ ปรัชญาการณธ์เรื่องเพศในเชิงสังคมวัฒนธรรมของวัยรุ่นที่ถูกซ่อนเร้นได้มากยิ่งขึ้น ปัจจุบันความรู้สุขภาพทางเพศและอนามัยการเจริญพันธุ์ที่มีอยู่ยังไม่สอดคล้อง และตอบสนองต่อปัญหา และความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของวัยรุ่นอย่างแท้จริง การส่งเสริมการให้ความรู้เพศศาสตร์ศึกษาและอนามัยการเจริญพันธุ์เป็นไปตามวัยและพัฒนาการของวัยรุ่น สร้างความตระหนัก ความเข้าใจในเรื่องความแตกต่างระหว่างหญิงชาย/ เพศสภาวะ สามารถป้องกันตัวเอง จากการตั้งครรภ์ที่ไม่ต้องการ และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์/ เอชไอวี/ เอดส์ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่จะทำให้วัยรุ่นมีความรับผิดชอบต่ออนามัยการเจริญพันธุ์ และพฤติกรรมทางเพศ ร่วมกับมีการสื่อสารภาษาเพศ (Sex Literacy) เพื่อลดความอ่อนไหวของสังคมไทย (Social Desensitization) ในเรื่องเพศ

จุฑาทิพย์ วัชรานนท์ (2550) ศึกษาเจตคติของวัยรุ่นที่มีหรือเคยมีคู่วัยมีต่อความรักและเปรียบเทียบเจตคติที่มีต่อความรัก 3 ด้านของวัยรุ่นที่เรียนสาขาวิชาที่แตกต่างกัน ซึ่งผู้วิจัยได้

ดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนิสิตชั้นปีที่ 1 ที่เข้าศึกษาในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนทั้งสิ้น 371 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัด Triangular love scale ที่มีองค์ประกอบของความรัก 3 ด้าน คือ ด้านความใกล้ชิด สนับสนุน ด้านความเสนาหา และด้านพันธะผูกพัน ใช้ทดสอบความแปรปรวนแบบสองทาง (Two way ANOVA) ระหว่างตัวแปรเพศและสาขาวิชาที่เรียน พบว่า (1) วิทยาลัยชายมีเจตคติต่อความรัก 3 ด้าน แตกต่างจากวิทยาลัยหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยวิทยาลัยชายมีเจตคติต่อความรักสูงกว่าวิทยาลัยหญิง (2) วิทยาลัยในสาขาวิทยาศาสตร์ชีวภาพและวิทยาลัยในสาขาวิทยาศาสตร์กายภาพมีเจตคติต่อความรักด้านความเสนาหาและความรักด้านพันธสัญญาแตกต่างจากวิทยาลัยในสาขาสังคมศาสตร์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

กฤษฎาชนม์ สุขยะฤกษ์ (2552) ทำการศึกษาเรื่อง “นักศึกษาเพศที่สามในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์: การดำเนินชีวิตและสวัสดิการ ” โดยได้ศึกษานักศึกษาเพศที่สามในมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ชั้นปี 1-4 จำนวน 9 คน ช่วงปีพ.ศ. 2551 พบว่า คนกลุ่มนี้จะนิยามตนว่า “กะเทย” หรือ “ผู้ชายหัวใจหญิง” และเลือกเข้าศึกษาที่มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์เพราะชื่อเสียงอันดับแรก ปัจจุบันรองลงมา คือ พื้นที่การแสดงออกที่อิสระโดยมีทั้งศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ และนักศึกษาเพศที่สามที่ศึกษาในกลุ่มสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์สามารถแสดงตัวตนตามวิถีเพศที่สามได้ดีกว่า เนื่องจากสาขาวิทยาศาสตร์จะมีปัจจัยความคาดหวังของสังคม หรือแม้แต่อาจารย์ โดยยังเห็นว่านักศึกษากลุ่มสาขานี้จะต้องมีพฤติกรรมการแสดง ที่สอดคล้องกับเพศสรีระของตัวเองโดยเฉพาะเมื่อออกไปประกอบวิชาชีพ เป็นเหตุให้นักศึกษาเพศที่สามต้องเก็บซ่อนความเป็นตัวตนที่แท้จริง จะแสดงออกต่อเมื่อเป็นเวลาส่วนตัว แต่นักศึกษาก็ยอมรับและเข้าใจได้ถึงความคาดหวังของสังคม สิ่งนี้นักศึกษาเพศที่สามคาดหวังต่อการจัดบริการ และสวัสดิการนักศึกษา คือ ห้องน้ำ และที่พักอาศัยสำหรับนักศึกษาเพศที่สามโดยเฉพาะ หรือจัดเพื่อนร่วมห้องที่มีวิถีการดำเนินชีวิตแบบรักเพศเดียวกันพักด้วยกัน และความปรารถนาที่จะแต่งกายด้วยชุดนักศึกษาที่มีความสอดคล้องกับวิถีทางเพศ ที่ตัวเองต้องการเข้าร่วมรับปริญญาบัตร และข้อเรียกร้องที่อยากเห็นมากที่สุดคือ การเสริมสร้างความเข้าใจในประเด็นความหลากหลายทางเพศควบคู่กับการเปิดพื้นที่การให้สิทธิเสรีภาพ และความเสมอภาคแก่นักศึกษาเพศที่สาม เท่าเทียมกับ นักศึกษาเพศหญิงและชาย รวมทั้งนักศึกษาได้แสดงความ

คิดเห็นว่า เท่าที่สัมผัสยังมีคนที่ไม่เข้าใจและดูหมิ่นด้วยคำพูด ต่างๆ นานา ทำให้นักศึกษาเพศที่สามบางคนถึงขนาดต้องเก็บซ่อนตัวตนและแสดงความเป็น “แอบแมน” เพื่อให้เกิดการยอมรับ ทั้งนี้ผู้ศึกษาได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ไม่ได้ศึกษาถึงจำนวนว่านักศึกษาเพศที่สามของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์มีมากน้อยเพียงใด แต่น่าจะมีมากหากเทียบกับสถาบันอื่น เนื่องจากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ให้ความสำคัญเป็นอิสระมากกว่า

รายงานวิจัย เรื่อง สถานการณ์พฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น โดย รศ.พญ.สุวรรณา เรืองกาณจนเศรษฐ์ ผู้อำนวยการศูนย์สร้างเสริมสุขภาพวัยรุ่น คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี และบรรยาย เมื่อวันที่ 19 ตุลาคม 2547 ณ ห้องประชุมอรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ อาคารศูนย์การแพทย์ศิริกิตต์ พบว่า ผลการสำรวจภาคสนาม โดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ เรื่อง “ ประสพการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นต่อปัญหาพฤติกรรมทางเพศในปัจจุบัน :กรณีศึกษาตัวอย่างประชาชนที่มีอายุ 15 - 25 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร และปริมณฑล “ ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 9 - 17 ตุลาคม 2547 จำนวนทั้งสิ้น 1,627 ตัวอย่าง ผลการสำรวจพบว่า กลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 91.5 เคยมีประสพการณ์การบริโภคข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องเพศในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเคยดูหนังโป๊จากวีดีโอหรือซีดี การดูเว็บโป๊ และอ่านหนังสือโป๊ โดยกลุ่มตัวอย่างให้ทัศนะว่าปัจจัยที่มีส่วนส่งเสริมหรือกระตุ้นให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม ได้แก่ การที่วีซีดีหรือดีวีดีหนังลามกหาซื้อได้ง่าย และการแพร่ระบาดของเว็บไซต์ลามก ตลอดจนการลงภาพโป๊ ลามกของสื่อหนังสือพิมพ์หรือนิตยสารต่าง ๆ ก็มีผลกระตุ้นได้มากขณะที่ไม่มีที่หรือแหล่งให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาเรื่องเพศ และกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 6.7 มีประสพการณ์ด้านการมีแฟนหรือคนรัก โดยร้อยละ 37.5 เคยมีแฟนหรือคนรักมากกว่า 1 คน ประเด็นที่น่าสนใจคือตัวอย่างถึงร้อยละ 11.2 มีแฟนหรือคนรัก มากกว่า 4 คน (5 คนขึ้นไป) และกลุ่มตัวอย่างถึงร้อยละ 42.4 คน เคยมีประสพการณ์ด้านเพศสัมพันธ์ โดยร้อยละ 16.1 เคยประสพปัญหาการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ที่น่าตกใจ คือ ร้อยละ 13.9 ระบุว่ายอมรับพฤติกรรมการมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่เพิ่งรู้จักตามสถานที่ต่าง ๆ เช่น ผับ เคา และห้างสรรพสินค้า ค่าอิทธิพลของปัจจัยเสี่ยงที่มีต่อการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนของกลุ่มเยาวชน ได้แก่ เด็กนักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะมีภาวะความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูงเกือบ 5 เท่า คือ 4.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เด็กนักเรียนที่เที่ยวกกลางคืนมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัย

เรียนสูง 3.8 เท่าของเด็กนักเรียนที่ไม่เที่ยวกลางคืน เด็กนักเรียนที่หนีเรียนมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง 2.6 เท่าของเด็กที่ไม่หนีเรียน เด็กนักเรียนที่ใช้สารเสพติดมีความเสี่ยงมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนสูง 2.2 เท่าของเด็กที่ไม่ใช้สารเสพติด

ฐิติพร อิงคदारวงษ์ และคณะ (2550) ทำการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา และพัทลุง เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงแต่ละชั้นปี ในโรงเรียนอาชีวศึกษา จังหวัดสงขลา และพัทลุง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนหญิงที่กำลังศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 1, 2, 3 สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอนจำนวน 497 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลประกอบด้วยแบบบันทึกข้อมูลทั่วไป พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในด้านการป้องกัน และความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์ ซึ่งตรวจสอบค่าความเที่ยงของเนื้อหาการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ โดยใช้สูตรครอนบาคแอลฟา (Cronbach's alpha) ได้ค่าความเที่ยง 0.87 พฤติกรรมเสี่ยงความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์โดยใช้สูตรคูเดอร์ริชาร์ดสัน (Kuder-Richardson) ได้ค่าความเที่ยง 0.91 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และสถิติวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way ANOVA) ผลการศึกษา พบว่า พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ด้านการมีเพศสัมพันธ์ พบร้อยละ 9.3 ที่เคยมีเพศสัมพันธ์ และมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกตั้งแต่อายุ 12-19 ปี รวมทั้ง มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักมากที่สุด ร้อยละ 89.1 ในด้านลักษณะการมีเพศสัมพันธ์ ร้อยละ 30.4 มีเพศสัมพันธ์โดยใช้ปาก ร้อยละ 26.1 มีเพศสัมพันธ์แบบรักร่วมเพศ กลุ่มตัวอย่าง มีการคุมกำเนิดเมื่อมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกและครั้งต่อมาร้อยละ 19.6 และร้อยละ 28.3 ตามลำดับ และเมื่อมีปัญหาทางเพศส่วนใหญ่จะปรึกษาเพื่อน

จากบทความเรื่อง “ มายาคติด้านเพศสภาวะต่อผู้หญิง 5 กลุ่มอัตลักษณ์ที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานส่งเสริมสิทธิและความเสมอภาคระหว่างเพศในสังคมไทย” ของ สุไลพร ชลวิไล , สุพีชา เบาทิพย์ , สุภาภรณ์ อธิษฏมงคล และผศ.ดร.นลินี ตันฐานิตย์ ซึ่งเป็นบทความที่ดัดแปลงมาจากรายงานวิจัย เรื่อง “มายาคติในบริบทหญิงชายที่เป็นอุปสรรคต่อการทำงานส่งเสริมสิทธิและความเสมอภาคระหว่างเพศในสังคมไทย” ภายใต้โครงการสุขภาวะผู้หญิง โดยมูลนิธิผู้หญิง ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) ซึ่งเป็นการสำรวจ

และวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารวิชาการและสื่อต่างๆในช่วงเวลาระหว่างปีพ.ศ. 2530 – 2550 และได้มีการจัดประชุมกลุ่มสนทนากับผู้หญิงกลุ่มอัตลักษณ์หนึ่งครั้งเพื่อรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษาวิจัยเบื้องต้นด้วย เพื่อศึกษาถึงมายาคติต่อผู้หญิง หรือการสร้างภาพ “ความจริง” บางอย่างเกี่ยวกับผู้หญิง ที่หล่อหลอม ก่ออมเกล้า ให้ผู้หญิงประพฤติปฏิบัติตนตามบทบาทความเป็นหญิงที่สังคมคาดหวัง โดยการสร้างภาพความจริง ดังกล่าวนี้เป็นผลผลิตของความสัมพันธ์เชิงอำนาจแบบชายเป็นใหญ่ ซึ่งให้คุณค่ากับเพศชายมากกว่าเพศหญิงและความสัมพันธ์เชิงอำนาจผ่านชนชั้น เชื้อชาติ ศาสนา

กฤตยา อาชวนิจกุล (2554) ศึกษาเรื่อง เพศวิถีที่กำลังเปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า เพศวิถีที่เปลี่ยนแปลงไปในสังคมไทย มี 4 เรื่อง คือ (1) เพศสัมพันธ์ที่เปลี่ยนไป โดยเฉพาะเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของผู้ชายไทย (2) เพศวิถีทางเลือกที่เปลี่ยนไปในความหลากหลายทางเพศ (3) การค้าบริการทางเพศที่เปลี่ยนไป และ(4) เพศศึกษาที่เปลี่ยนไป ส่วนเพศวิถีที่ยังคงไม่เปลี่ยนแปลงเลยในรอบครึ่งศตวรรษที่ผ่านมา คือ การควบคุมเรื่องเพศของผู้หญิง ที่สะท้อนออกมาในวัฒนธรรมเพศ โดยเฉพาะเรื่องความรุนแรงทางเพศ ผู้หญิงยังเสี่ยงที่จะต้องเผชิญกับความรุนแรงทางเพศไม่เปลี่ยนแปลง และผู้หญิงที่ห้องไม่พร้อมไม่สามารถเข้าถึงบริการทำแท้งที่ปลอดภัยได้ การเปลี่ยนแปลงทั้งหมดเกิดขึ้นภายใต้ข้อสันนิษฐานว่า มาจากบริบทสังคมการเมือง 3 เรื่อง คือ (1) การเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 นำมาสู่เสรีภาพเพศวิถี (2) การระบาดของเอชไอวี/เอดส์และการเติบโตของภาคประชาสังคม (ประมาณหลังพ.ศ. 2530) และ(3) การเติบโตของยุคไอทีและสื่อสารสนเทศ ตั้งแต่ พ.ศ.2540 เป็นต้นมา ซึ่งแต่ละบริบทได้ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงเพศวิถี สิทธิ เสรีภาพทางเพศของปัจเจกบุคคลด้วย